

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ**

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

SOSIAL, İQTİSADI İNKİŞAF

9

YANVAR-SENTYABR

**Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 9
14 oktyabr 2013-cü il**

2013-CÜ İLİN YANVAR-SENTYABR AYLARINDA ÖLKƏNİN İQTİSADİ VƏ SOSIAL İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADİ GÖSTƏRİCİLƏRİ

Ümumi Daxili Məhsul. 2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 5.4 faiz çox və ya faktiki qiymətlərlə 42.7 milyard manatlıq Ümumi Daxili Məhsul istehsal olunmuşdur. Adambaşına ÜDM istehsalı 4606.7 manat (5871.4 ABŞ dolları) təşkil etmişdir. Bu dövrdə sənaye sahələrində 19.9 milyard manatlıq, yaxud ÜDM-in 46.5 faizi qədər, kənd təsərrüfatında 2.5 milyard manatlıq (5.8 faiz), tikinti kompleksində 4.8 milyard manatlıq (11.3 faiz), nəqliyyatda 2.4 milyard manatlıq (5.6 faiz), ticarət və pullu xidmətdə 4.0 milyard manatlıq (9.3 faiz), rabitədə 725.1 milyon manatlıq (1.7 faiz), digər sahələrdə 5.7 milyard manatlıq və ya ÜDM-in 13.3 faizi qədər əlavə dəyər yaradılmış, 6.5 faizini, yaxud 2.8 milyard manatını subsidiyalar istisna olmaqla məhsula və idxala xalis vergilər təşkil etmişdir.

Ümumi daxili məhsul istehsalı qeyri-neft sektorunda 10.4 faiz artmış, neft sektorunda isə keçən ilin səviyyəsində qalmışdır.

Sənaye. İlin əvvəlindən keçən müddət ərzində 25.3 milyard manatlıq, yaxud 2012-ci ilin müvafiq dövründə olduğundan 0.9 faiz çox sənaye məhsulu istehsal olunmuşdur.

Sənayenin mədənçıxarma bölməsində neft hasilatı 32.5 milyon ton, əmtəəlik qaz hasilatı 13.1 milyard kub metr təşkil etmişdir.

Emal bölməsində keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə qida məhsulları istehsalı 4.6 faiz, içki istehsalı 9.7 faiz, dəri və dəri məmulatları, ayaqqabı istehsalı 35.1 faiz, poliqrafiya fəaliyyəti 54.8 faiz, neft məhsulları istehsalı 6.2 faiz, kimya sənayesi məhsulları istehsalı 18.6 faiz, əczaçılıq məhsulları istehsalı 19.4 faiz, tikinti materialları istehsalı 20.4 faiz, elektrik

avadanlıqları istehsalı 4.3 faiz, maşın və avadanlıqlar istehsalı 5.3 faiz, avtomobil və qoşquların istehsalı 41.1 faiz, sair nəqliyyat vasitələri istehsalı 2.3 dəfə, zərgərlik, musiqi, idman və tibb avadanlıqları istehsalı 6.1 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri 30.0 faiz artmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı bölməsində elektrik enerjisi istehsalı 1.2 faiz azalaraq 15.2 milyard kvv.saata olmuşdur.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölməsində məhsul istehsalı 10.8 faiz artmışdır.

Sənayenin qeyri-neft sektorunda məhsul istehsalı 2.9 faiz, neft sektorunda isə 0.4 faiz artmışdır.

Kənd təsərrüfatı. Kənd təsərrüfatı məhsullarının yığılı davam edir. Dənli bitkilər səpilmiş sahələrdən qağıdalı da daxil olmaqla oktyabrın 1-nə kimi 2897.6 min ton məhsul götürülmüşdür. Orta hesabla hər hektarın məhsuldarlığı 0.3 sentner artaraq 27.3 sentner olmuşdur.

Oktyabrın 1-nə kimi tarlalardan 983.8 min ton kartof, 1137.8 min ton tərəvəz, 530.1 min ton meyvə və giləmeyvə, 427.4 min ton bostan məhsulları, 104.3 min ton üzüm, 6.8 min ton pambıq, 474.5 ton yaşıl çay yarpağı, 2667.0 ton tütün, 34.6 min ton şəkər çuğunduru, 17.7 min ton dən üçün günəbaxan toplanmışdır.

Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə dənli bitkilərin istehsalı 4.9 faiz, kartof istehsalı 3.8 faiz, tərəvəz istehsalı 0.1 faiz, meyvə və giləmeyvə istehsalı 2.6 faiz, bostan məhsulları istehsalı 0.7 faiz, üzüm istehsalı 5.0 faiz artmışdır.

İri buynuzlu mal-qaranın baş sayı 2728.7 min başa, qoyun və keçilərin baş sayı isə 8770.9 min başa çatmış, bu dövrdə 358.1 min ton diri çəkiddə ət, 1385.5 min ton süd, 1043.4 milyon ədəd yumurta, 16.3 min ton yun istehsal olmuşdur. 2012-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən ət istehsalı 3.8 faiz, süd istehsalı 6.6 faiz, yumurta istehsalı 15.1 faiz, yun istehsalı 2.8 faiz artmışdır.

Beləliklə dəyər ifadəsində bitkiçilik məhsulları istehsalı mövsümlük nəzərə alınmaqla ötən ilki səviyyədən 4.3 faiz,

heyvandarlıq məhsulları istehsalı 5.5 faiz, kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu isə 4.9 faiz yüksək olmuşdur.

Kənd əməkçiləri gələn ilin məhsulu üçün 541.9 min hektar sahənin torpağını şumlamış, 39.2 min hektar sahədə dən üçün payızlıq bitkilər səpmişlər.

Əsaslı tikinti. Doqquz ay ərzində bütün maliyyə mənbələrindən tikinti kompleksinə 11.8 milyard manat məbləğində vəsait yönəldilmiş, onun 8.4 milyard manatını və ya 71.5 faizini daxili vəsaitlər, 3.4 milyard manatını xarici mənbələrdən ayrılmış investisiyalar təşkil etmişdir. Ötən illə müqayisədə əsas kapitalla yönəldilmiş vəsait 19.0 faiz, o cümlədən tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuş vəsait 30.0 faiz artmışdır.

İlin əvvəlindən keçən vaxt ərzində ümumi sahəsi 1478.0 min kv.metr yaşayış evləri, 24880 şagird yerlik ümumtəhsil məktəbləri, növbədə 130 nəfəri qəbul etməyə imkan verən ambulatoriya-poliklinika müəssisəsi, 526 çarpayılıq xəstəxana, 997 yerlik məktəbəqədər təhsil müəssisəsi, 864 yerlik klub, Bakı şəhərində Gəmi təmiri və gəmiqayırma İstehsalat Birliyi, Gəmiqayırma zavodu, Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda anqar kompleksi və Beynəlxalq Logistika Mərkəzi, Qaz turbinli İstilik Elektrik stansiyası, Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris-Cərrahiyyə Klinikası, "Alov Qüllələri" kompleksindəki "Fairmont Baku" oteli, "Qələbə Meydanı" müxtəlif səviyyəli tunel tipli yol qovşağı, Naxçıvan MR-da Arpaçay Su Elektrik stansiyası, Sumqayıt şəhərində "Gilan" Tekstil parkı, Şirvan şəhərində "Cənub" Elektrik stansiyası, Olimpiya İdman Kompleksi və Şirvan-Muğan qrup su kəməri, Abşeron rayonunda Plastik qablar və priforminlər istehsalı və "Milla" süd məhsulları və dondurma istehsalı zavodları, Ağstafa rayonunda Peynbol və Atıcılıq mərkəzi, Astara rayonunda Boks Mərkəzi, Qazax rayonunda Sement zavodu, Quba rayonunda Milli Qolf Klubu, Gənclər Mərkəzi, "Rixos" oteli, Yevlax rayonunda Hava Limanı, Mərkəzi xəstəxana, Gədəbəy rayonunda Yeni qızıl emalı zavodu, Qəbələ rayonunda Üzüm emalı zavodu, Heyvandarlıq-südçülük kompleksi, Aqrar-sənaye kompleksi, "Qafqaz Karvansaray" otel

kompleksi, Hacıqabul rayonunda Seramik plitələr istehsalı zavodu, Xaçmaz, Qax və Saatlı rayonlarında Olimpiya İdman kompleksləri, Siyəzən rayonunda Gənclər mərkəzi, Tovuz rayonunda Hemodializ mərkəzi, Şabran rayonunda Vəlvələçay-Taxtakörpü kanalı, Taxtakörpü su anbarı, Taxtakörpü Su Elektrik Stansiyası, Şəmkir rayonunda "Zəka" İntelektual Gənclər Mərkəzi, "Excelsior Hotel Shamkir" mehmanxanası, İsmayıllı rayonunda Tikiş fabriki, "İsmayıllı-1" Su elektrik stansiyası, Balakən rayonunda Soyuducu anbar kompleksi, Ağcabədi rayonunda "Aqat-Aqro" heyvandarlıq kompleksi, Mərkəzi xəstəxana, Gənclər mərkəzi, Sabirabad rayonunda Kür çayı üzərində körpü, İstixana kompleksi və digər istehsal və qeyri-istehsal təyinatlı obyektlər istifadəyə verilmişdir.

Cari ildə inşasının davam etdirilməsi məqsədüuyğun sayılan obyektlərin tikintisinin aparılması üçün dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş 7.2 milyard manat vəsaitin 5.5 milyard manatından istifadə olunmuşdur.

Nəqliyyat. Nəqliyyat müəssisələri və avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən yanvar-sentyabr aylarında 161.6 milyon ton, yaxud keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2.8 faiz çox yük, 1.3 milyard nəfər və ya 7.8 faiz çox sərnəşin daşınmışdır. Yük daşınması avtomobil nəqliyyatı ilə 6.0 faiz, dəmir yolu ilə 0.1 faiz, hava nəqliyyatı ilə 87.2 faiz, sərnəşin daşınması avtomobil nəqliyyatı ilə 8.1 faiz, metro ilə 6.1 faiz artmışdır.

Rabitə. Rabitə müəssisələri əhaliyə, müəssisə və təşkilatlara faktiki qiymətlərlə 1.1 milyard manatlıq və ya ötən ildəkindən 7.1 faiz çox rabitə xidməti göstərmişlər. Rabitə xidmətinin 72.3 faizi bilavasitə əhaliyə göstərilmiş, mobil telefon xidmətindən əldə olunmuş gəlir 9.6 faiz artaraq 659.8 milyon manata çatmış və bütün gəlirlərin 59.2 faizini təşkil etmişdir.

Əhəlinin gəlirləri. 2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında əhəlinin hər nəfərinə düşən gəlirləri keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 6.2 faiz artaraq 2736.5 manata çatmışdır. Qazanılmış gəlirlərin 68.5 faizini orta hesabla hər bir şəxs son istehlaka, 9.1 faizini vergilərin, sosial sığorta və könüllü üzvlük

haqqlarının ödənilməsinə, 20.7 faizini əmanətlərin və kapitalın artırılmasına sərf etmişdir. Vergiləri və üzvlük haqqlarını ödədikdən sonra hər bir nəfərin sərəncamında orta hesabla 2487.1 manat qalmış və müqayisə edilən dövrdə 6.1 faiz artmışdır.

Əmək haqqı. Yanvar-avqust aylarında muzzla işləyənlərin orta aylıq əmək haqqı 2012-cü ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən 6.8 faiz artaraq 413.8 manat olmuşdur.

Əmtəə dövriyyəsi və pullu xidmət. İlin əvvəlindən keçən vaxt ərzində əhaliyə 13.9 milyard manatlıq istehlak malları satılmış və 4.5 milyard manatlıq pullu xidmət göstərilmişdir. Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi 9.6 faiz, pullu xidmətlərin həcmi isə 7.2 faiz artmışdır.

Xarici ticarət. Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən 2013-cü ilin yanvar-avqust aylarında dünyanın 144 ölkəsi ilə 23.1 milyard dollar məbləğində ticarət əməliyyatları aparılmış, onun 88.8 faizi və ya 20.5 milyard dolları uzaq xarici ölkələrlə, 2.6 milyard dolları MDB üzvü dövlətləri ilə həyata keçirilmişdir.

İlin əvvəlindən ötən səkkiz ay ərzində xarici ölkələrə 16.0 milyard dollarlıq mal ixrac olunmuş, onun 94.5 faizi və ya 15.1 milyard dollarlığı uzaq xarici dövlətlərə, 0.9 milyard dollarlığı və ya 5.5 faizi MDB üzvü ölkələrinə göndərilmişdir.

Ölkəyə idxal olunmuş məhsulların dəyəri 7.1 milyard dollar, o cümlədən uzaq xarici ölkələrdən gətirilmiş malların həcmi 5.4 milyard dollar, MDB üzvü dövlətlərindən idxal isə 1.7 milyard dollar olmuşdur.

Səkkiz ay ərzində 8.8 milyard dollarlıq, o cümlədən uzaq xarici ölkələrlə 9.7 milyard dollarlıq müsbət, MDB üzvü dövlətləri ilə 852.4 milyon dollarlıq mənfi saldo yaranmışdır.

Xam neftin və qazın ixracına dair ABƏŞ və Dövlət Neft Şirkətindən daxil olmuş məlumatlar nəzərə alınmaqla xarici ticarət dövriyyəsi 29.1 milyard dollar (o cümlədən ixrac 22.0 milyard dollar) təşkil etmiş və 14.9 milyard dollar məbləğində müsbət saldo yaranmışdır.

Yanvar-avqust aylarında 16.1 milyon dollar məbləğində humanitar və texniki yardım daxil olmuşdur.

İstehlak qiymətləri və xidmət tarifləri. Sentyabr ayında avqust ayı ilə müqayisədə istehlak mallarının qiymətləri və xidmət tarifləri 0.1 faiz, o cümlədən ərzaq məhsullarının qiymətləri 0.1 faiz, qeyri-ərzaq mallarının qiymətləri 0.2 faiz bahalaşmış, xidmət tarifləri isə əvvəlki ayın səviyyəsində qalmışdır. İlin əvvəlindən ötən vaxt ərzində 2012-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən qiymət və tariflər 2.3 faiz, o cümlədən ərzaq məhsullarının qiymətləri 2.2 faiz, qeyri-ərzaq mallarının qiymətləri 0.5 faiz, xidmət tarifləri 3.4 faiz bahalaşmışdır.

Dövlət büdcəsi. Maliyyə Nazirliyinin məlumatlarına əsasən yanvar-avqust aylarında dövlət büdcəsinə 12.9 milyard manat məbləğində vəsait daxil olmuş, dövlət büdcəsindən 11.6 milyard manat vəsait xərclənmiş, 1266.9 milyon manat məbləğində, yaxud ÜDM-in 3.4 faizi qədər profisit yaranmışdır. Büdcə xərclərinin 5.3 milyard manatı və ya 45.6 faizi iqtisadiyyatın inkişafına, 1.2 milyard manatı (10.1 faizi) təhsilə və səhiyyəyə, 1.2 milyard manatı (10.2 faizi) əhəlinin sosial müdafiə və sosial təminatına yönəldilmişdir.

Əhəlinin əmanətləri. Əhəlinin banklardakı əmanətlərinin məbləği sentyabr ayının 1-nə 6.1 milyard manata çataraq 2012-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 36.5 faiz artmışdır. Milli valyuta ilə vəsait qoyuluşu 3.7 milyard manat, xarici valyuta ilə qoyulmuş əmanətlərin məbləği isə 2.4 milyard manat olmuşdur.

Kredit qoyuluşu. Ölkə iqtisadiyyatına ötən ilin yanvar-avqust aylarında olduğundan 30.7 faiz çox və ya 14.5 milyard manat məbləğində kredit yönəldilmişdir. Kreditlərin 11.1 milyard manatı uzun müddətə, 3.4 milyard manatı isə qısa müddətə verilmiş, 5.3 faizinin, yaxud 764.8 milyon manatının ödəmə vaxtı keçmişdir.

Manatın məzənnəsi. Sentyabr ayında manatın 1 ABŞ dollarına məzənnəsi 0.78 manat, 1 Avroya 1.05 manat, 100 Rusiya rubluna 2.41 manat, ilin əvvəlindən isə müvafiq olaraq 0.78, 1.03 və 2.48 manat təşkil etmişdir.

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

	2013-cü ilin yanvar- sentyabr ayları faktiki, milyon manat	2013-cü ilin yanvar- sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün 2012-ci ilin yanvar- sentyabr ayları 2011-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Ümumi daxili məhsul	42 748,0	105,4	101,1
o cümlədən qeyri-neft ÜDM-si	23 879,3	110,4	110,3
Sənaye məhsulunun (işlərin, xidmətlərin) ümumi həcmi	25 295,8	100,9	96,5
o cümlədən qeyri-neft sənayesi	4 989,3	102,9	107,7
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər	11 826,5	119,0	127,4
o cümlədən qeyri-neft sektoruna	7 913,2	116,4	131,2
Kənd təsərrüfatı məhsulu	4 438,4	104,9	106,3
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, mln. ton	161,6	102,8	103,3
o cümlədən qeyri-neft yüklərinin daşınması	113,8	106,4	107,7
İnformasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi	1 113,8	107,1	116,7
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	13 867,8	109,6	109,0
Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər	4 456,9	107,2	107,7
Dövlət büdcəsinin gəlirləri	12 890,1 ^{x)}	117,3 ^{xx)}	142,0 ^{xxx)}
Dövlət büdcəsinin xərcləri	11 623,2 ^{x)}	119,5 ^{xx)}	129,0 ^{xxx)}
Dövlət büdcəsinin profisiti	1 266,9	-	-

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

			...ardı
	2013-cü ilin yanvar- sentyabr ayları faktiki, milyon manat	2013-cü ilin yanvar- sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə	<u>Məlumat üçün</u> 2012-ci ilin yanvar- sentyabr ayları 2011-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Əhalinin gəlirləri	25 393,6	107,6	114,0
Hər nəfərə düşən gəlirlər, manat	2 736,5	106,2	113,5
Bir işçiyə hesablanmış orta aylıq əmək haqqı, manat	413,8 ^{x)}	106,8 ^{xx)}	108,6 ^{xxx)}
İstehlak qiymətlərinin indeksi	X	102,3	101,5
<u>Statistika məlumatı¹⁾</u>			
Xarici ticarət dövriyyəsi, mln. ABŞ \$	29 163,7 ^{x)}	104,3 ³⁾	x
o cümlədən:			
ixrac	22 031,0 ^{x)}	100,2 ³⁾	x
ondan qeyri-neft məhsulu ixracı	1 148,5 ^{x)}	112,3 ³⁾	104,6 ⁴⁾
idxal	7 132,7 ^{x)}	116,6 ³⁾	100,6 ⁴⁾
<u>Gömrük məlumatı²⁾</u>			
Xarici ticarət dövriyyəsi, mln. ABŞ \$	23 087,4 ^{x)}	109,8 ³⁾	88,3 ⁴⁾
o cümlədən:			
ixrac	15 954,7 ^{x)}	106,8 ³⁾	83,6 ⁴⁾
idxal	7 132,7 ^{x)}	116,6 ³⁾	100,6 ⁴⁾

Qeyd:

¹⁾ Ölkə sərhədini keçərək faktiki ixrac olunmuş, lakin hesabat dövründə gömrük orqanlarında rəsmiləşdirilməyən xam neft və təbii qazın həcmi və statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla.

²⁾ Xam neft və təbii qaz ixracında gömrük rəsmiləşdirilməsi tarixi ilə bu məhsulların faktiki ixrac tarixi (ölkə sərhədini keçmə tarixi) üst-üstə düşmədiyi üçün ölkə üzrə ixracın ümumi həcminə ixrac edilmiş xam neft və təbii qazın hesabat dövründə gömrük orqanlarında yalnız rəsmiləşdirilən həcminə dair məlumatlar daxil edilmişdir.

³⁾ 2013-cü ilin yanvar-avqustu 2012-ci ilin yanvar- avqustuna nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə;

⁴⁾ 2012-ci ilin yanvar- avqustu 2011-ci ilin yanvar- avqustuna nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə;

^{x)} 2013-cü ilin yanvar- avqustu;

^{xx)} 2013-cü ilin yanvar- avqustu 2012-ci ilin yanvar- avqustuna nisbətən;

^{xxx)} 2012-ci ilin yanvar- avqustu 2011-ci ilin yanvar- avqustuna nisbətən.

Ümumi Daxili Məhsul

Cari ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində ölkə iqtisadiyyatında istehsal edilmiş ümumi daxili məhsulun həcmi əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 5,4 faiz artaraq 42,7 milyard manata çatmış, onun əhalinin hər nəfərinə həcmi 4606,7 manat (5871,4 ABŞ dolları) təşkil etmişdir.

Ümumi daxili məhsulun 46,5 faizi sənayedə, 5,8 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıqda, 11,3 faizi tikintidə, 7,2 faizi ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri üzrə xidmətlər sahəsində, 5,6 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatında, 2,1 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə xidmətləri sahəsində, 1,7 faizi informasiya və rabitə xidmətlərində, 13,3 faizi sosial və digər xidmətlər sahəsində yaradılmaqla 63,6 faizi iqtisadiyyatın istehsal, 29,9 faizi isə xidmət sahələrinin payına düşmüş, məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 6,5 faizini təşkil etmişdir.

Cari ilin doqquz ayının yekunlarına görə ümumi daxili məhsulun həcmində xüsusi cəkisi 55,9 faizədək yüksəlmiş qeyri-neft sektoru əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 10,4 faiz artmış, neft-qaz sahələrində istehsal olunmuş ÜDM isə əvvəlki ilin səviyyəsində qalmışdır.

Ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manatla

	Yanvar-sentyabr		2013-cü ilin yanvar- sentyabrı 2012- ci ilin yanvar- sentyabrına nisbətən, faizlə
	2013	2012*	
Ümumi Daxili Məhsul	42748,0	40436,6	105,4
Məhsulların istehsalı	27184,8	26443,0	104,6
o cümlədən:			
Sənaye	19874,9	20477,5	100,0
ondan:			
– mədənçıxarma sənayesi	17472,0	18210,0	99,6
– emal sənayesi	1611,3	1519,8	103,7
– elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	732,3	694,7	100,2
– su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	59,3	52,9	110,8
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	2471,8	2276,7	104,9
Tikinti	4838,1	3688,8	130,0
Xidmətlərin istehsalı	12785,8	11789,4	106,6
o cümlədən:			
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	3058,2	2743,7	109,6
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	2403,0	2200,5	104,9
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	906,8	752,0	118,8
İnformasiya və rabitə	725,0	676,5	107,1
Sosial və digər xidmətlər	5692,8	5416,8	103,9
Məhsula və idxala xalis vergilər	2777,4	2504,3	108,8
Deflyator	99,6	101,0	x

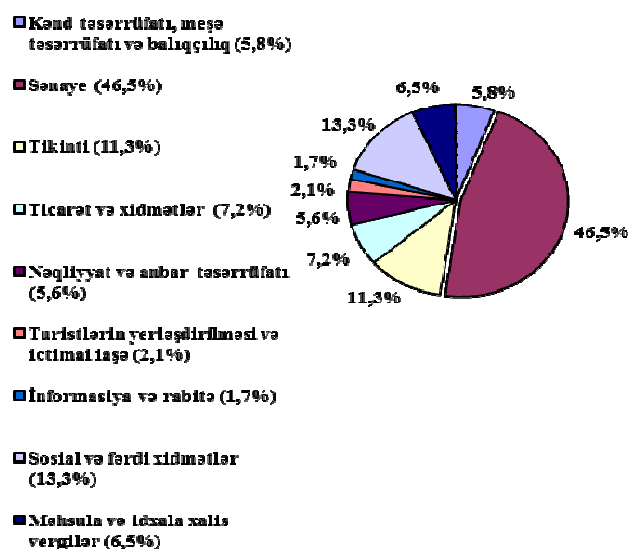
Neft və qeyri-neft sektorlarında ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manatla

	Yanvar-sentyabr		2013-cü ilin yanvar- sentyabrı 2012- ci ilin yanvar- sentyabrına nisbətən, faizlə
	2013	2012*	
Ümumi Daxili Məhsul	42748,0	40736,6	105,4
o cümlədən:			
– neft sektoru	18868,7	19507,0	100,0
– qeyri-neft sektoru	23879,3	21229,6	110,4

*) 2012-ci ilin göstəriciləri ilin yekun məlumatları əsasında dəqiqləşdirilmişdir

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında ümumi daxili məhsulun strukturu

Sənaye

2013-cü ilin doqquz ayında sənayedə istehsal olunmuş malların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 25,3 milyard manat təşkil edərək əvvəlki ilin müvafiq dövrünün səviyyəsini 0,9 faiz üstələmişdir. Qeyri-neft bölməsində 2,9 faizlik, neft bölməsində isə 0,4 faizlik artım müşahidə olunmuşdur. Sənaye məhsulunun 74,3 faizi mədənçıxarma, 20,0 faizi emal, 5,1 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,6 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölmələrində istehsal olunmuşdur.

Özəl bölmədə istehsalın həcmi sənaye məhsulunun 81,3 faizini təşkil etmiş, ümumi istehsalın 93,3 faizi sənaye mallarının (əmtəələrin) istehsalı, 6,7 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

**Sənaye məhsulu istehsalı indeksləri,
sabit qiymətlərlə, faizlə**

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, artan yekunla
2012		
Yanvar	115,9	100,0
Fevral	92,0	100,2
Mart	108,6	99,7
Aprel	94,0	97,4
May	106,8	97,1
İyun	92,8	97,0
İyul	103,2	97,2
Avqust	99,5	96,7
Sentyabr	85,2	96,5
Oktyabr	98,0	96,1
Noyabr	105,1	96,7
Dekabr	111,5	97,7
2013		
Yanvar	107,2	100,1
Fevral	91,1	99,6
Mart	104,7	98,2
Aprel	100,8	99,3
May	106,0	99,8
İyun	94,2	100,3

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, artan yekunla
İyul	100,5	100,4
Avqust	100,8	100,6
Sentyabr	87,4	100,9

Sənayenin bölmələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə			
	mədəncixarma sənayesi	emal sənayesi	elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı
2012-ci il				
Yanvar	97,2	107,9	125,3	111,6
Yanvar-fevral	96,4	124,1	114,8	110,1
Yanvar-mart	96,4	121,9	110,4	107,1
Yanvar-aprel	94,7	115,5	105,6	105,0
Yanvar-may	94,6	114,6	103,4	102,5
Yanvar-iyun	94,6	113,6	104,3	104,8
Yanvar-iyul	95,2	110,3	105,0	103,1
Yanvar-avqust	94,5	108,9	107,4	102,7
Yanvar-sentyabr	94,3	107,9	108,8	102,6
Yanvar-oktyabr	93,8	107,6	111,0	102,5
Yanvar-noyabr	94,5	107,5	111,3	102,3
Yanvar-dekabr	95,8	105,4	111,6	101,3
2013-cü il				
Yanvar	98,2	113,8	102,8	98,4
Yanvar-fevral	97,4	115,5	101,1	101,4
Yanvar-mart	96,2	110,4	101,0	102,0
Yanvar-aprel	97,7	110,2	99,8	107,5
Yanvar-may	98,4	108,8	100,2	104,2
Yanvar-iyun	99,1	109,0	100,0	106,3
Yanvar-iyul	99,2	108,0	100,1	108,9
Yanvar-avqust	99,6	106,0	99,7	109,4
Yanvar-sentyabr	99,7	105,3	100,2	110,8

Hesabat dövründə sənaye məhsulu istehlakçılarına 25,3 milyard manatlıq məhsul göndərilmiş, anbarlarda məhsul ehtiyatının həcmi sentyabr ayı ərzində 20,5 milyon manat

azalaraq oktyabr ayının əvvəlinə 259,7 milyon manat təşkil etmişdir.

Ehtiyatların 65,4 faizi Bakı, 13,5 faizi Sumqayıt, 2,0 faizi Gəncə, 0,7 faizi Şirvan və 0,3 faizi Mingəçevir şəhərlərinin, qalan hissəsi isə digər rayonların sənaye müəssisələrinin anbarlarında qalmışdır. Sənaye müəssisələrinin anbarlarında satış üçün nəzərdə tutularaq başqa müəssisələrdən alınmış 14,3 milyon manatlıq digər mallar da mövcud olmuşdur.

Sənayenin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2013-cü ilin yanvar- sentyabrında istehsal edilmişdir, milyon manat	2012-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
CƏMİ *)	25 295,8	100,9
o cümlədən:		
dövlət sektoru	4 721,1	105,2
qeyri-dövlət sektoru	20 574,7	99,9
Mədənçıxarma sənayesi	18 796,3	99,7
Emal sənayesi	5 050,3	105,3
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	1 957,8	104,6
içki istehsalı	149,4	109,7
tütün məmulatlarının istehsalı	8,9	61,8
toxuculuq sənayesi	27,9	65,2
geyim istehsalı	21,1	78,6
dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı	15,8	135,1
ağac emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	3,0	73,1
kağız və karton istehsalı	11,5	95,8
poliqrafiya fəaliyyəti	35,0	154,8
neft məhsullarının istehsalı	1 589,5	106,2
kimya sənayesi	146,0	118,6
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	1,9	119,4
rezin və plastmas məmulatların istehsalı	45,6	92,7
tikinti materiallarının istehsalı	260,4	120,4
metallurgiya sənayesi	220,1	99,9

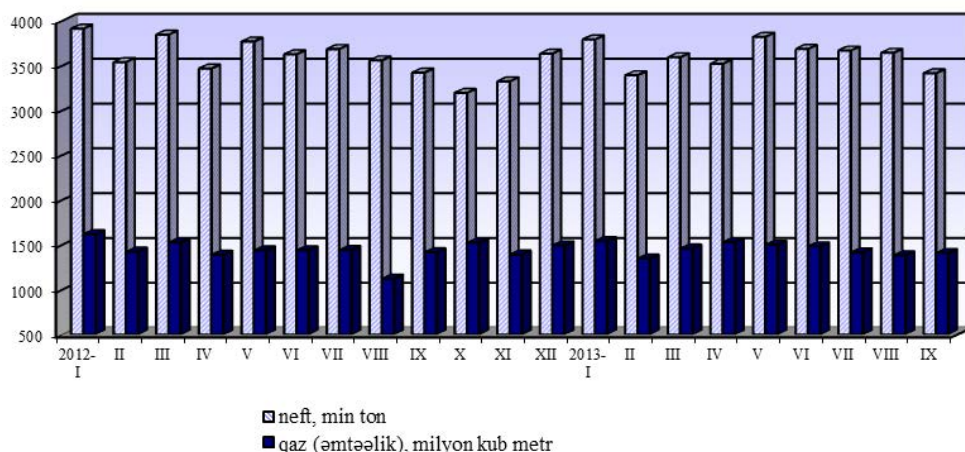
REAL SEKTOR

Fəaliyyət növlərinin adı	...ardı	
	2013-cü ilin yanvar- sentyabrında istehsal edilmişdir, milyon manat	2012-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
hazır metal məmulatlarının istehsalı	71,5	50,3
kompyuter və digər elektron avadanlıqların istehsalı	77,2	98,4
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	88,1	104,3
maşın və avadanlıqların istehsalı	168,4	105,3
avtomobil və qoşquların istehsalı	2,7	141,1
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	9,2	2,3 d.
mebel istehsalı	25,1	99,8
zərgərlik, musiqi, idman və tibb avadanlıqlarının istehsalı	3,8	106,1
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	110,4	130,0
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	1 284,7	100,2
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	164,5	110,8

*) ev təsərrüfatlarında sənaye məhsulu istehsalının, habelə hüquqi şəxs yaratmadan fərdi sahibkar kimi sənaye sahəsində fəaliyyət göstərənlərin işinin qiymətləndirilməsi də nəzərə alınmaqla

Mədəncixarma bölməsində istehsalın həcmi 18,8 milyard manat olmaqla əvvəlki ilin müvafiq dövrünün səviyyəsindən 0,3 faiz az olmuşdur.

Sahənin əsas məhsulu olan xam neft hasilatı 32,5 milyon ton olmaqla 0,9 faiz azalmış, əmtəəlik təbii qaz hasilatı isə 13,1 milyard kub metr təşkil etməklə 2,0 faiz artmışdır.

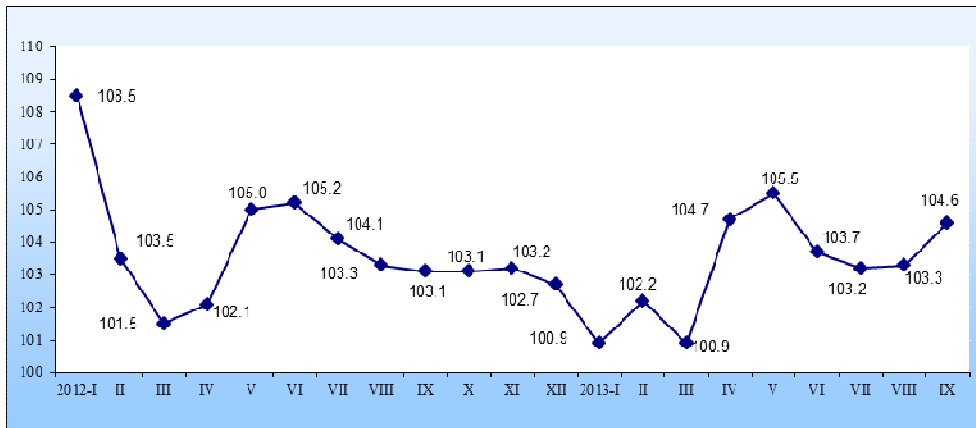
Neft və qaz hasilatının aylıq dinamikası

Mədənçıxarma bölməsində fəaliyyət göstərən sahibkarlar tərəfindən yanvar-sentyabr aylarında 1,5 milyon ton tikinti qumu, 271,2 min ton inşaat üçün əhəng daşı, 1,2 ton qızıl, 531,0 kq gümüş və s. istehsal edilmişdir.

Emal bölməsinin müəssisələri və fərdi sahibkarları (ev təsərrüfatlarının sənaye istehsalı da nəzərə alınmaqla) tərəfindən 5,1 milyard manat dəyərində və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 5,3 faiz çox məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

Qida və içki istehsalı müəssisələri tərəfindən 2107,2 milyon manat həcmində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə qida məhsullarının istehsalında 4,6 faiz, içki istehsalında isə 9,7 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Bu sahələrin əsas məhsullarından qənd və şəkər tozunun istehsalı 21,5 faiz artaraq 290,0 min ton, üzlü süd istehsalı 1,2 faiz artaraq 622,4 min ton, pendir və kəsmik istehsalı 1,7 faiz artaraq 35,5 min ton, cem və marmelad istehsalı 13,8 faiz artaraq 7,8 min ton, pivə istehsalı 13,9 faiz artaraq 4,7 mln. dkl, alkoqolsuz içkilərin istehsalı 9,8 faiz artaraq 22,3 mln. dkl təşkil etmişdir.

Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

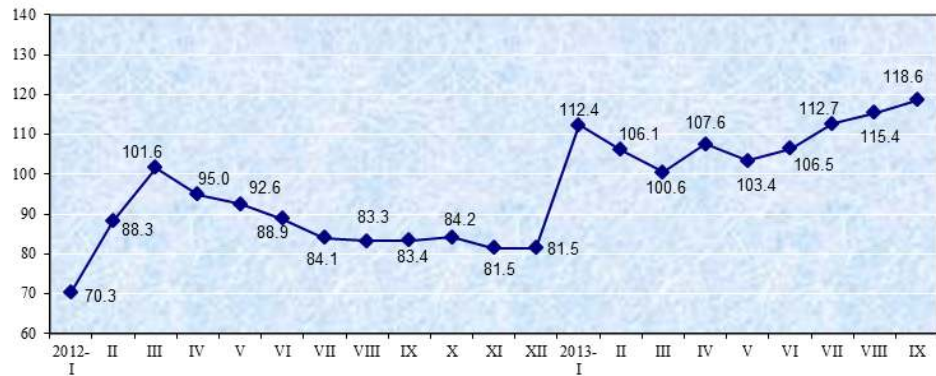
Toxuculuq, geyim, dəri, dəridən məmulatlar və ayaqqabı istehsalı sahələri üzrə ixtisaslaşan müəssisələr tərəfindən əsas növ məhsul kimi 2,5 min ton pambıq lifi, 10,7 min ton pambıq iplik, 305,8 min kv. metr pambıq parça, 4,7 milyon cüt corab məmulatları, 237,9 min cüt üstü dəridən olan ayaqqabılar və s. olmaqla 64,8 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmişdir. 2013-cü il oktyabrın 1-nə sahə müəssisələrinin anbarlarında 24,1 milyon manatlıq və ya ölkə sənayesi üzrə olan hazır məhsul ehtiyatının 9,3 faizi qədər hazır məhsul qalığı mövcud olmuşdur.

Neft məhsullarından avtomobil benzininin istehsalı 8,9 faiz, ağ neftin 10,2 faiz, dizel yanacağının 5,8 faiz, neft bitumunun istehsalı 8,1 faiz artmışdır. Neft emalı müəssisələrinin anbarlarında 40,1 milyon manatlıq və ya ölkə sənayesi üzrə olan hazır məhsul ehtiyatının 15,5 faizi qədər hazır məhsul qalmışdır.

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastmas məmulatların istehsalı müəssisələri tərəfindən 193,5 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmişdir. Əvvəlki ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə kimya sənayesində 18,6 faiz, əczaçılıq məhsullarının istehsalında 19,4 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Əsas kimya məhsullarından izopropil spirtinin istehsalı 71,6 faiz, polietilenin istehsalı 12,0 faiz, lak-boya

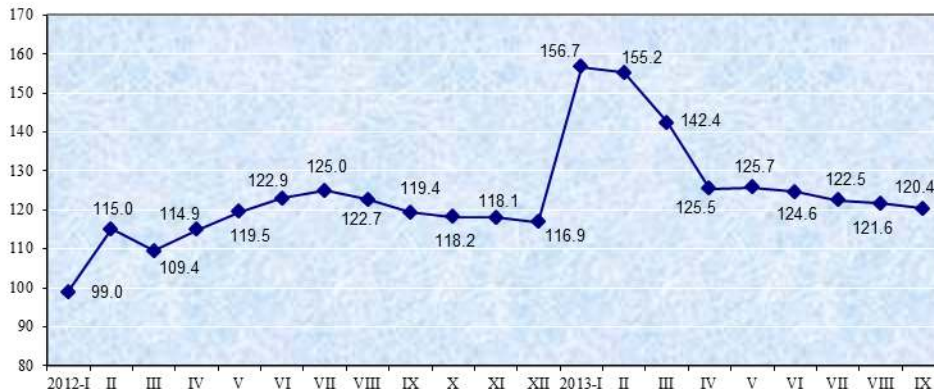
məmulatlarının istehsalı 29,0 faiz, propilenin istehsalı isə 2,0 faiz artmışdır.

Kimya məhsulu istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Tikinti materialları sənayesi müəssisələri tərəfindən istehsal edilmiş məhsulun həcmi 20,4 faiz artaraq 260,4 milyon manat təşkil etmiş, o cümlədən sement istehsalı 4,0 faiz artaraq 1,5 mln. ton, tikinti gipsi istehsalı 1,5 dəfə artaraq 143,9 min ton, hörmə üçün hazır beton qarışığı istehsalı 11,0 faiz artaraq 1036,1 min ton olmuşdur. 2013-cü il oktyabrın 1-nə müəssisələrin anbarlarında 19,4 milyon manat həcmində və ya ölkə sənayesi üzrə olan hazır məhsul ehtiyatının 7,5 faizi qədər hazır məhsul ehtiyatı olmuşdur.

Tikinti materialları istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı müəssisələrində 291,6 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmiş, istehsalın həcmi metallurgiya sənayesində 0,1 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində isə 49,7 faiz azalmışdır. Yanvar-sentyabr ayları ərzində sahə üzrə 1,5 min ton və ya 2,0 dəfə çox çuqun tökmə, 53,9 min ton və ya 14,0 faiz çox polad borular, 169,1 min ton və ya 6,7 faiz az armatur istehsal edilmişdir.

Kompüter, elektron və elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahəsində məhsul istehsalının həcmi 165,4 milyon manat olmuşdur. Əvvəlki ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə kompüter və digər elektron avadanlıqlarının istehsalı 1,6 faiz azalmış, elektrik avadanlıqlarının istehsalı isə 4,3 faiz artmışdır. Doqquz ay ərzində 120 ədəd güc transformatoru, 5,4 min ədəd məişət soyuducusu, 20,7 min ədəd televizor istehsal edilmiş, əvvəlki illin müvafiq dövrü ilə müqayisədə məişət soyuducularının və televizorların istehsalı müvafiq olaraq 33,4 faiz və 13,4 faiz artmışdır. 2013-cü il oktyabrın 1-nə müəssisələrin anbarlarında 30,8 milyon manat həcmində və ya ölkə sənayesi üzrə olan hazır məhsul ehtiyatının 11,9 faizi qədər hazır məhsul ehtiyatı qalmışdır.

Maşın və avadanlıqların istehsalı, nəqliyyat vasitələri, avtomobil və qoşquların istehsalı sahələrində məhsul

istehsalının həcmi 180,3 milyon manat olmaqla 200 ədəd yük avtomobili, 326 ədəd minik avtomobili, 473 ədəd traktor və s. məhsullar istehsal edilmişdir. İstehsalçı müəssisələrin anbarlarında 26,5 milyon manat həcmində və ya ölkə sənayesi üzrə olan hazır məhsul ehtiyatının 10,2 faizi qədər hazır məhsul ehtiyatı qalmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı bölməsinin müəssisələri tərəfindən doqquz ay ərzində 1284,7 milyon manat həcmində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmişdir. Əvvəlki ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə sahədə 0,2 faizlik artım əldə olunmuşdur. Ölkədə 15,2 milyard kVt-saat elektrik enerjisi istehsal olunmuş, onun 7,5 faizi su elektrik stansiyalarının, 92,5 faizi isə istilik elektrik stansiyalarının payına düşmüşdür.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölməsində məhsul və xidmətlərin istehsalı 10,8 faiz artmışdır.

Sənayedə istehsal olunmuş əsas məhsul növləri

Məhsul növləri	2013-cü ilin yanvar-sentyabrında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2013-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	32 537,5	99,1	192,5
Təbii qaz (əmtəlik), milyon kub metr	13 079,7	102,0	-
Metal filizlərinin hasilatı			
Dəmir filizi, min ton	89,6	46,5	51,3
Mis filizləri və konsentratları, ton	268,4	69,2	377,8
Qiymətli metal filizləri və konsentratları, kq	1 704,5	107,4	74,0
o cümlədən :			
qızıl	1 173,5	105,7	47,3
gümüş	531,0	111,4	26,7
Daş, qum, çınqıl, duz və digər mədənçıxarma sənayesi məhsullarının hasilatı			

REAL SEKTOR

...ardı...

Məhsul növləri	2013-cü ilin yanvar- sentyabrında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2013-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Tikinti qumu (ümumi), min ton	1 548,8	99,1	24,8
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	271,2	98,5	1,0
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı və çaxmaq daşı (ümumi), min ton	1 327,3	52,8	209,0
Duz (ümumi), min ton	22,0	107,8	0,08
Qida məhsullarının istehsalı			
Ət (quş əti daxil olmaqla), min ton	213,5	102,6	-
Kolbasa məmulatları, ton	1 344,8	91,5	2,1
Üzlü süd, min ton	622,4	101,2	0,5
Qaymaq və xama, ton	3 416,4	102,2	-
Pendir və kəsmik, min ton	35,5	101,7	52,1
Kərə yağı, min ton	16,5	100,6	0,1
Cem və marmeladlar, ton	7 761,5	113,8	148,6
Təmizlənmiş duru bitki yağları, ton	38 404,6	80,9	73,4
Marqarin, min ton	18,4	109,2	-
Qənd və şəkər tozu, min ton	290,0	121,5	3,4
Çörək və çörək-bulka məmulatları, min ton	556,3	101,0	-
İçki istehsalı			
Şampan şərabı, min dkl	13,3	29,5	5,2
Araq, min dkl	582,0	112,8	67,9
Üzüm şərabı, min dkl	450,4	75,1	25,3
Pivə, min dkl	4 738,8	113,9	230,6
Brendi (konyak), min dkl	39,3	59,9	31,8
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	22 339,1	109,8	725,9
Tütün məmulatlarının istehsalı			
Fermentləşdirilmiş tütün, ton	1 349,8	88,7	-
Papiros və siqaretlər, milyon ədəd	702,4	52,3	82,4
Toxuculuq sənayesi			
Pambıq lifi, ton	2 516,0	27,2	3 105,7
Hazır pambıq parçalar, min kv.m	305,8	2,6 d.	382,9

REAL SEKTOR

...ardı...

Məhsul növləri	2013-cü ilin yanvar- sentyabrında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2013-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Pambıq iplik, ton	10 698,9	90,6	2 190,5
Corab məmulatları, min cüt	4 697,4	112,3	40,0
Pambıq yataq ağları, min ədəd	188,6	53,3	0,8
Dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı			
Dəri, min kv.m	718,6	117,6	367,2
Üstü dəridən olan ayaqqabılar, min cüt	237,9	88,7	56,9
Neft məhsullarının istehsalı			
Avtomobil benzini, min ton	1 052,0	108,9	24,0
Neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzin, min ton	100,2	80,3	6,3
Ağ neft, min ton	530,3	110,2	38,2
Dizel yanacağı, min ton	1 872,4	105,8	49,8
Sürtkü yağları, min ton	34,5	68,6	10,0
Neft bitumu, min ton	234,8	108,1	2,6
Kimya sənayesi			
Yod, ton	203,1	110,3	51,4
Barium sulfat, min ton	47,0	109,1	4,0
Propilen, min ton	20,7	102,0	1,3
Polietilen, min ton	55,0	112,0	1,9
İzopropil spirti (mütləq), min ton	9,6	171,6	27,8
Lak-boya məmulatları, ton	3 359,8	129,0	44,8
Rezin və plastmas məmulatların istehsalı			
Bərk polietilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	21 291,7	99,9	880,0
Məsaməli poliuretan lövhələri və zolaqları, ton	471,0	121,4	23,8
Polimer örtüklər, ton	15,2	88,9	39,7
Bərk polipropilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	4 261,9	161,0	963,0
Plastik yemək və mətbəx qabları, ton	165,2	104,1	19,1
Tikinti materiallarının istehsalı			
Sement, min ton	1 528,3	104,0	21,1
Tikinti şüşəsi, kv. m	145,6	12,7	-

REAL SEKTOR

...ardı...

Məhsul növləri	2013-cü ilin yanvar- sentyabrında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2013-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Tikinti gipsi, min ton	143,9	148,4	1,6
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub m	20,9	76,3	1,3
Emal edilmiş mərmər, travertin, alebastr və onlardan məmulatlar, ton	13 452,2	3,4 d.	-
Asfalt (ümumi), min ton	297,9	70,6	-
Hörmə üçün hazır beton qarışığı (ümumi), min ton	1 036,1	111,0	-
Tikinti kərpici (ümumi), min kub-metr	295,7	165,1	36,3
Metallurgiya sənayesi			
Çuqun tökmə, ton	1 505,3	2,0 d.	627,6
Polad tökmə, min ton	145,4	88,6	-
Qeyri-cins poladdan dəstələr şəklində katankalar (armatur), min ton	169,1	93,3	-
Polad borular, min ton	53,9	114,0	-
Alüminium çubuqlar, millər və profilər, ton	257,4	2,1 d.	191,2
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Mayelər üçün çənlər, sisternlər, baklar, ton	23,9	4,9	98,0
Qara metallardan sair konstruksiyalar, ton	5 541,3	185,2	1 007,6
Metallardan qapı və pəncərə, ədəd	1 551	94,9	-
Misdən elektrik izolyasiyası olmayan çoxdamarlı məftil, tros və kabellər, ton	8 584,9	120,8	1 018,0
Kompüter, elektron və elektrik avadanlıqlarının istehsalı			
Meteorologiya məqsədləri üçün sair elektron cihazlar, min ədəd	59,6	159,5	2,1
Qəbuledici qurğuları olmayan radio və televiziya verisləri aparatları, ədəd	4 760	77,0	1 196

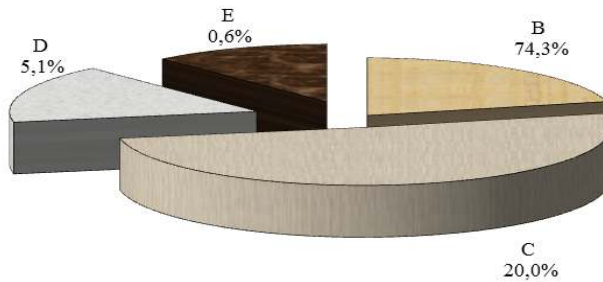
...sonu			
Məhsul növləri	2013-cü ilin yanvar- sentyabrında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2013-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Güc transformatorları, ədəd	120	76,4	-
Televizorlar, ədəd	20 712	113,4	1 149
Məişət soyuducuları, ədəd	5 442	133,4	801
Maşın və avadanlıqların istehsalı, avtomobil və qoşquların istehsalı			
Ştanqlı quyu nasosları, ədəd	5 093	117,4	405
Elektrik ötürücüsü olan liftlər və skip qaldırıcıları, ədəd	27	50,0	89
Mancanaq dəzgahları, ədəd	170	2,2 d.	94
Məişət kondisionerləri, ədəd	5 935	161,2	332
Dondurulmuş ərzaq məhsullarına saxlanması üçün soyuducu vitrinlər və piştaxtalar, ədəd	324	155,0	-
Traktorlar, ədəd	473	80,3	-
Kotanlar, ədəd	659	129,7	-
Yük avtomobilləri, ədəd	200	160,0	3
Minik avtomobilləri, ədəd	326	100,0	98,0
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı			
Elektrik enerjisi (əmtəlik), milyon kVt-saat	15 167,2	98,8	-
su elektrik stansiyalarının istehsalı	1 144,8	74,6	-
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	14 022,4	101,5	-
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı			
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, milyon kub-metr	192,1	99,3	-

*) Qeyd. Ümumi və əmtəlik məhsul göstəriciləri arasındakı fərq istehsalçılar tərəfindən hazır məhsulun bir qisminin öz istehsal ehtiyaclarının ödənilməsinə yönəldilməsi ilə izah olunur.

2013-cü ilin yanvar-avqust aylarında ölkənin sənaye sahələrində çalışan muzzdlu işçilərin sayı əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 5,0 faiz artaraq 179,7 min nəfər təşkil etmiş, onların orta aylıq əmək haqqı 8,4 faiz yüksələrək 643,9 manat olmuşdur. İşçilərin 38,0 mini mədənçıxarma, 91,5 mini

emal, 29,4 mini elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 20,8 min nəfəri isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölmələrində cəmləşmişdir.

**Sənaye işçilərinin sayının sahə bölgüsü,
ümumi yekuna nisbətən, faizlə**

B – Mədəncıxarma sənayesi; **C** – Emal sənayesi;
D – Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı;
E – Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı

Əmək haqlarının daha çox artımı emal sahəsinin elektrik avadanlıqlarının, dəri və dəri məmulatlarının, sair nəqliyyat vasitələrinin, tikinti materiallarının, geyim, qida məhsullarının, mebel, içki, kağız və karton, ağac emalı və ağacdən məmulatların, rezin və plastmas məmulatların, neft məhsullarının, musiqi, idman və tibb avadanlıqlarının istehsalı müəssisələrində müşahidə olunmuşdur. Qeyri-dövlət bölməsində işçilərin orta aylıq əmək haqqı 8,0 faiz artaraq 751,9 manat təşkil etmişdir.

**Sənayenin fəaliyyət növləri üzrə bir işçinin
orta aylıq əmək haqqı, manat**

	2013-cü il yanvar- avqust	2012-ci il yanvar- avqust	2012-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Sənaye üzrə - cəmi	643,9	594,1	108,4
Mədənçıxarma sənayesi	1 520,0	1 403,0	108,3
Emal sənayesi	430,3	387,3	111,1
o cümlədən:			
qida məhsullarının istehsalı	292,5	235,0	124,5
içki istehsalı	376,1	316,5	119,8
tütün məhsullarının istehsalı	323,3	310,0	104,3
toxuculuq sənayesi	243,6	256,9	94,8
geyim istehsalı	360,9	275,7	130,9
dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı	469,2	333,6	140,6
ağac emalı və ağacdən istehsalı məmulatların	479,7	405,7	118,2
kağız və karton istehsalı	453,8	382,4	118,7
poliqrafiya fəaliyyəti	299,6	276,0	108,6
neft məhsullarının istehsalı	729,8	656,7	111,1
kimya sənayesi	454,6	437,0	104,0
rezin və plastmas məmulatların istehsalı	359,9	311,2	115,6
tikinti materiallarının istehsalı	554,7	422,2	131,4
metallurgiya sənayesi	597,3	546,2	109,4
kompyuter və digər elektron avadanlıqların istehsalı	350,8	326,1	107,6
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	468,3	238,3	196,5
maşın və avadanlıqların istehsalı	339,2	315,6	107,5
avtomobil və qoşquların istehsalı	225,9	253,6	89,1
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	363,8	263,8	138,0
mebel istehsalı	331,7	271,8	122,0
zərgərlik, musiqi, idman və tibb avadanlıqlarının istehsalı	254,7	231,7	109,9
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	607,8	652,8	93,1

REAL SEKTOR

...ardı

	2013-cü il yanvar- avqust	2012-ci il yanvar- avqust	2012-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	454,5	432,1	105,2
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	266,8	276,4	96,5

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 11,8 milyard manat vəsait yönəldilmiş, onun 65,9 faizi tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf edilmişdir. Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin həcmi 19,0 faiz, tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmiş vəsaitin həcmi 30,0 faiz artmışdır. Dövlət mülkiyyətində olan müəssisə və təşkilatlar əsas kapitala 7532,1 milyon manat, qeyri-dövlət müəssisələri isə 4294,4 milyon manat vəsait sərf etmişlər. Məhsul istehsalı obyektlərinin inşasında 5846,4 milyon manat, xidmət sahələri üzrə obyektlərin tikintisində 5980,1 milyon manat vəsait istifadə edilmişdir.

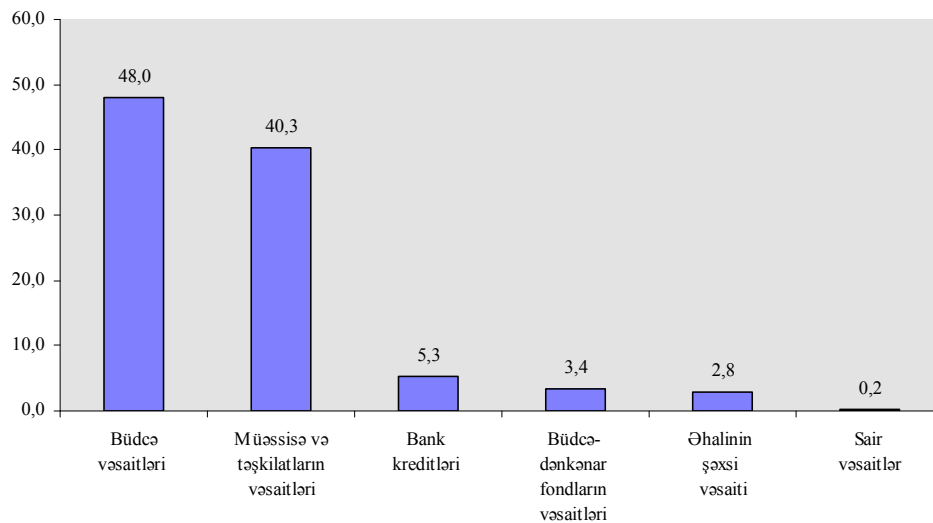
Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin həcmi əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 15,0 faiz artaraq ümumi sərmayənin 71,5 faizini təşkil etmiş, onun 79,8 faizi dövlət, 20,2 faizi isə qeyri-dövlət bölməsinin payına düşmüşdür.

Əsas kapitala yönəldilmiş sərmayənin ümumi həcmində müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 4769,9 milyon manat (ümumi vəsaitdə 40,3 faiz), bank kreditləri 621,2 milyon manat (5,3 faiz), büdcə vəsaitləri 5674,8 milyon manat (48,0 faiz), büdcədən kənar fondların vəsaitləri 398,0 milyon manat (3,4 faiz), əhəlinin şəxsi vəsaitləri 335,7 milyon manat (2,8 faiz), sair vəsaitlər 26,9 milyon manat (0,2 faiz) təşkil etmişdir.

**Maliyyə mənbələri üzrə əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitlər**

	2013-cü ilin yanvar- sentyabr aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	11 826,5	119,0	100,0
o cümlədən:			
Müəssisə və təşkilatların vəsaitləri	4 769,9	112,3	40,3
Bank kreditləri	621,2	141,2	5,3
Büdcə vəsaitləri	5 674,8	125,7	48,0
Büdcədənəkar fondların vəsaitləri	398,0	98,6	3,4
Əhalinin şəxsi vəsaiti	335,7	118,1	2,8
Sair vəsaitlər	26,9	57,4	0,2

**Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyə
mənbələri üzrə strukturu, faizlə**

2013-cü ilin doqquz ayında əsas kapitala yönəldilmiş ümumi vəsaitin 42,9 faizi sənaye sahələrinin inkişafına, 21,8 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatına, 7,7 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlara, 6,9 faizi dövlət idarəetməsinə, 4,3 faizi

təhsilə, 3,7 faizi kənd təsərrüfatına, hər birində 2,9 faiz olmaqla səhiyyəyə, istirahət, əyləncə və incəsənətə, 2,8 faizi tikintiyə, 1,2 faizi informasiya və rabitəyə, 1,0 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsinə, 0,8 faizi ticarətə, 0,6 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşəyə, 0,3 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsinə, hər birində 0,1 faiz olmaqla maliyyə və sığortaya, peşə, elmi və texniki fəaliyyətə sərf edilmişdir.

**İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitlərin həcmi**

Sahələrin adı	2013-cü ilin yanvar- sentyabr aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMI	11 826,5	119,0	100,0
o cümlədən:			
neft bölməsi	3 913,3	151,6	33,1
qeyri-neft bölməsi	7 913,2	116,4	66,9
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	438,4	95,9	3,7
Sənaye	5 072,3	139,3	42,9
o cümlədən:			
Mədənçıxarma sənayesi	3 438,1	133,0	29,1
Emal sənayesi	632,8	162,7	5,4
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	251,0	98,3	2,1
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	750,4	181,9	6,3
Tikinti	335,7	116,5	2,8
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	99,6	42,1	0,8
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	2 574,1	151,6	21,8
o cümlədən:			
Nəqliyyat	2 568,1	151,9	21,7
Poçt və kuryer fəaliyyəti	6,0	76,7	0,1

REAL SEKTOR

Sahələrin adı	2013-cü ilin yanvar- sentyabr aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	...ardı
			Ümumi həcmə xüsusi çəkisi, faizlə
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	72,9	52,9	0,6
İnformasiya və rabitə	137,9	62,6	1,2
o cümlədən:			
Rabitə	131,3	62,2	1,1
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	10,7	15,7	0,1
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	907,4	96,1	7,7
ondan mənzil tikintisi	899,7	96,7	7,6
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	12,1	2,1 d.	0,1
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	122,1	62,0	1,0
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	817,0	92,0	6,9
Təhsil	513,7	92,2	4,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	339,5	2,4 d.	2,9
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	345,1	77,4	2,9
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	28,0	4,1 d.	0,3

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında 3913,3 milyon manat həcmində vəsait neft bölməsinə yönəldilmişdir. Qeyri-neft bölməsinin inkişafına sərf edilmiş vəsaitin həcmi əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 16,4 faiz artaraq 7913,2 milyon manat (ümumi sərmayənin 66,9 faizi) təşkil etmiş, o cümlədən 1640,2 milyon manat (13,9 faizi) qeyri-neft sənaye bölməsinin inkişafında istifadə edilmişdir. Qeyri-neft bölməsinə yönəldilmiş vəsaitin 80,8 faizi dövlət, 19,2 faizi qeyri-dövlət mülkiyyətli müəssisə və təşkilatların payına düşmüşdür.

**Neft və qeyri-neft bölməsi üzrə əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitlər**

	Neft bölməsi		Qeyri-neft bölməsi	
	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
2012-ci il				
Yanvar	230,3	50,1	229,1	49,9
Fevral	254,5	34,5	482,5	65,5
Mart	274,8	30,4	628,2	69,6
Aprel	297,6	25,3	877,9	74,7
May	343,3	28,6	855,2	71,4
İyun	295,0	20,3	1 156,5	79,7
İyul	274,0	22,8	927,2	77,2
Avqust	305,4	24,3	952,5	75,7
Sentyabr	284,0	19,4	1 182,6	80,6
Oktyabr	317,0	24,7	968,2	75,3
Noyabr	341,6	23,1	1 137,7	76,9
Dekabr	430,5	15,8	2 292,9	84,2
2013-cü il				
Yanvar	230,2	37,3	387,5	62,7
Fevral	472,0	44,4	590,4	55,6
Mart	376,7	30,8	845,4	69,2
Aprel	335,7	24,9	1 014,8	75,1
May	430,9	28,5	1 079,0	71,5
İyun	405,1	25,3	1 194,1	74,7
İyul	393,5	27,4	1 043,5	72,6
Avqust	398,1	25,2	1 181,9	74,8
Sentyabr	871,1	60,2	576,6	39,8

Cari ilin doqquz ayında **Bakı şəhərində** “Gəmi təmiri və gəmiqayırma” İstehsalat Birliyi, Gəmiqayırma zavodu, Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda anqar kompleksi və Beynəlxalq Logistika Mərkəzi, Qaz Turbinli İstilik Elektrik Stansiyası, Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris-Cərrahiyyə Klinikası, “Alov qüllələri” kompleksindəki “Fairmont Baku” oteli, “Qələbə Meydanı” müxtəlif səviyyəli tunel tipli yol qovşağı, Yeraltı avtomobil dayanacağı, **Şərur rayonunda** Arpaçay Su Elektrik Stansiyası, **Sumqayıt şəhərində** “Gilan” Tekstil Parkı, **Şirvan şəhərində** “Cənub” Elektrik Stansiyası, Olimpiya İdman

Kompleksi və Şirvan-Muğan qrup su kəməri, **Abşeron rayonunda** Birdəfəlik plastik qablar və priforminqlər istehsalı və “Milla” süd məhsulları və dondurma istehsalı zavodları, **Ağcabədi rayonunda** “Aqat-Aqro” heyvandarlıq kompleksi, Mərkəzi Xəstəxana, Gənclər Mərkəzi, **Ağstafa rayonunda** Peyntbol və Atıcılıq Mərkəzi, **Astara rayonunda** Boks Mərkəzi, **Balakən rayonunda** Soyuducu anbar kompleksi, **Cəlilabad rayonunda** Mərkəzi Xəstəxana, **Gədəbəy rayonunda** Yeni qızıl emalı zavodu, Aşıq musiqi məktəbi, Soyuducu anbar kompleksi, **Qazax rayonunda** Sement zavodu, **Qəbələ rayonunda** Üzüm emalı zavodu, Heyvandarlıq-südçülük kompleksi, Aqrar Sənaye Kompleksi, “Qafqaz Karvansaray” otel kompleksi, **Qobustan rayonunda** İdman Kompleksi, **Quba rayonunda** Milli Qolf Klubu, Gənclər Mərkəzi, “Rixos” oteli, **Hacıqabul rayonunda** Keramik plitələr istehsalı zavodu, **Xaçmaz, Qax, Saatlı rayonlarında** Olimpiya İdman Kompleksləri, **İsmayilli rayonunda** Tikiş fabriki, “İsmayilli-1” Su Elektrik Stansiyası, **Sabirabad rayonunda** Kür çayı üzərində körpü, İstixana Kompleksi, **Lənkəran, Siyəzən rayonlarında** Gənclər Mərkəzi, **Şabran rayonunda** Vəlvələçay-Taxtakörpü kanalı, Taxtakörpü su anbarı, Taxtakörpü Su Elektrik Stansiyası, **Şəmkir rayonunda** “Zəka” İntelektual Gənclər Mərkəzi, “Excelsior Hotel Shamkir” mehmanxanası, **Tovuz rayonunda** Hemodializ Mərkəzi, **Yevlax rayonunda** Hava Limanı, Mərkəzi Xəstəxana, bütün maliyyə mənbələri hesabına ölkədə ümumi sahəsi 1478,0 min kvadrat metr olan yeni yaşayış evləri, 526 çarpayılıq xəstəxana, növbədə 130 nəfəri qəbul edən ambulatoriya-poliklinika müəssisələri, 24880 şagird yerlik ümumtəhsil məktəbləri, 997 yerlik məktəbəqədər təhsil müəssisələri, 864 yerlik klub və s. obyektlər istifadəyə verilmişdir.

**Xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında xarici mənbələrdən
əsas kapitala 3371,0 milyon manat vəsait yönəldilmişdir.

**Daxili və xarici mənbələrdən
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

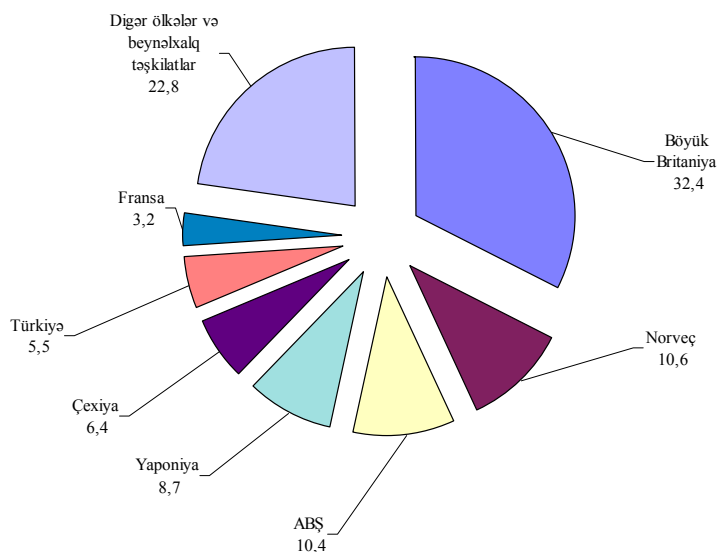
	Daxili		Xarici	
	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
2012-ci il				
Yanvar	216,9	47,2	242,5	52,8
Fevral	581,4	78,9	155,6	21,1
Mart	730,9	80,9	172,1	19,1
Aprel	916,6	78,0	258,9	22,0
May	975,0	81,4	223,5	18,6
İyun	1 195,5	82,4	256,0	17,6
İyul	995,8	82,9	205,3	17,1
Avqust	1 000,0	79,5	257,9	20,5
Sentyabr	1 210,3	82,5	256,3	17,5
Oktyabr	961,5	74,8	323,7	25,2
Noyabr	952,3	64,4	527,1	35,6
Dekabr	2 343,4	86,0	380,0	14,0
2013-cü il				
Yanvar	398,8	64,6	218,9	35,4
Fevral	691,5	65,1	370,9	34,9
Mart	887,8	72,6	334,3	27,4
Aprel	1 094,4	81,0	256,1	19,0
May	1 157,0	76,6	352,9	23,4
İyun	1 282,2	80,2	317,0	19,8
İyul	1 064,8	74,1	372,2	25,9
Avqust	1 184,1	74,9	395,9	25,1
Sentyabr	694,9	48,0	752,8	52,0

Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən
yönəldilmiş vəsaitin 2601,9 milyon manatı (77,2 faizi) Böyük
Britaniya, ABŞ, Norveç, Yaponiya, Çexiya, Türkiyə və Fransa
sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

**Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatlar üzrə əsas
kapitala yönəldilmiş xarici vəsaitin həcmi**

Ölkələrin və beynəlxalq təşkilatların adı	2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında, min manat	Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	3 370 998,6	100,0
o cümlədən:		
Böyük Britaniya	1 091 555,4	32,4
Norveç	357 735,8	10,6
ABŞ	350 835,5	10,4
Yaponiya	291 918,1	8,7
Çexiya	214 215,5	6,4
Türkiyə	186 340,4	5,5
Fransa	109 279,3	3,2
Rusiya	86 457,2	2,6
İran	86 457,2	2,6
Cənubi Koreya	24 297,8	0,7
Sinqapur	15 253,3	0,5
Almaniya	1 327,1	0,0
Niderland	1 016,2	0,0
Dünya Bankı	118 530,9	3,5
Asiya İnkişaf Bankı	37 412,0	1,1
İslam İnkişaf Bankı	7 770,6	0,2
Digər ölkə və beynəlxalq təşkilatlar	390 596,3	11,6

**2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitin xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatlar
üzrə strukturu (ümumi yekuna görə, faizlə)**

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin həcmi müqayisə edilən dövrün səviyyəsini 9,5 faiz üstələyərək 5676,1 milyon manat təşkil etmiş, ondan 67,4 faizi yeni tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 17,4 faizi əsaslı təmir, 2,7 faizi cari təmir, 12,5 faizi isə sair tikinti işlərinə sərf edilmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 79,1 faizini qeyri-dövlət mülkiyyətli tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

2013-cü ilin yanvar-avqust aylarında inşaat bölməsində çalışmış işçilərin orta siyahı sayı əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 12,6 faiz artaraq 99,4 min nəfər olmuşdur. Tikintidə çalışan işçilərin orta aylıq nominal əmək haqqı əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 6,8 faiz artaraq 611,3 manat təşkil etmişdir. Mülki təyinatlı inşaat işlərində işləyən işçilərin əmək haqları 37,0 faiz, ixtisaslaşdırılmış tikinti işlərində 4,0 faiz, binaların tikintisində isə 1,0 faiz artmışdır.

Tikintidə fəaliyyət növləri üzrə işçilərin əmək haqqı

Fəaliyyət növləri	Bir işçinin orta aylıq əmək haqqı	
	2013-cü ilin yanvar-avqust aylarında, manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	611,3	106,8
o cümlədən:		
Dövlət bölməsi	496,0	108,3
Qeyri-dövlət bölməsi	665,2	102,7
Ümumi yekundan fəaliyyət növləri üzrə:		
Binaların tikintisi	558,6	101,0
Mülki təyinatlı inşaat işləri	589,9	137,0
İxtisaslaşdırılmış tikinti işləri	743,4	104,0

Kənd təsərrüfatı

Bitkiçilik. Oktyabrın 1-i vəziyyətinə 1034,5 min hektar taxıl sahəsi (qarğıdalısız) biçilmiş və hər hektardan orta hesabla 26,6 sentner olmaqla 2752,1 min ton (keçən il 2619,0 min ton) taxıl məhsulu götürülmüşdür. Bundan başqa, hesabat dövründə 28,8 min hektar qarğıdalı sahəsindən quru dənə çevirməklə 145,5 min ton məhsul toplanmış, hər hektardan orta hesabla 50,5 sentner qarğıdalı dənə götürülmüşdür. Qarğıdalı dənə nəzərə alınmaqla ölkə üzrə taxılın istehsalı 2897,6 min tona çatmış, hektarın orta məhsuldarlığı 27,0 sentnerdən 27,3 sentnerə yüksəlmişdir.

Mövsüm ərzində sahələrdən 983,8 min ton kartof, 1137,8 min ton tərəvəz və 427,4 min ton bostan məhsulları toplanmışdır. Keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən kartof istehsalı 3,8 faiz, tərəvəz istehsalı 0,1 faiz və bostan məhsulları istehsalı 0,7 faiz artmışdır. Hektarın orta məhsuldarlığı kartof üzrə 6 sentner, tərəvəz üzrə 1 sentner, bostan məhsulları üzrə 8 sentner artaraq müvafiq olaraq 152, 151 və 150 sentner olmuşdur.

Oktyabrın 1-i vəziyyətinə qurudulmuş çəkiddə 2,7 min ton tütün yarpağı, 17,7 min ton dən üçün günəbaxan istehsal edilmiş, emal müəssisələrinə 6,8 min ton xam pambıq satılmışdır.

2013-cü ildə 5465 hektar sahədə emal üçün şəkər çuğunduru əkilmişdir. Hazırda bu məhsulun yığımı davam edir və hesabat tarixinə 1583 hektar sahənin (ümumi əkinin 29,0 faizi) çuğunduru çıxarılmış və həmin sahələrdən hər hektardan 219 sentner olmaqla 34,6 min ton məhsul götürülmüşdür.

Hesabat tarixinə 530,1 min ton və yaxud keçən ildəkindən 13,3 min ton çox (2,6 faiz) meyvə və giləmeyvə, 104,3 min ton və yaxud 5,0 min ton çox (5,0 faiz) üzüm və 474,5 ton və yaxud 75,8 ton az (13,8 faiz) yaşıl çay yarpağı məhsulu toplanmışdır.

REAL SEKTOR

Bitkiçilik məhsullarının yığımı haqqında daha ətraflı məlumatlar aşağıdakı cədvəldə verilmişdir.

	2013-cü il yanvar-sentyabr				2012-ci il yanvar-sentyabr		
	Yığılmış sahə, min hektar	%	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsuldarlıq, sent/ha	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsuldarlıq, sent/ha
Dənli və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalısız)	1 034,5	99,9	2 752,1	26,6	994,6	2 619,0	26,3
Dən üçün qarğıdalı	28,8	74,6	145,5	50,5	29,5	143,5	48,6
Dənli və dənli paxlalı bitkilər – cəmi	1 063,3	99,0	2 897,6	27,3	1 024,1	2 762,5	27,0
Pambıq	23,5 ^{*)}		6,8		29,1 ^{*)}	23,2	
Dən üçün günəbaxan	9,1	97,1	17,7	19,5	10,7	19,4	18,1
Şəkər çuğunduru (emal üçün)	1,6	29,0	34,6	219	1,4	46,7	333
Tütün, ton	1,2 ^{*)}		2 667,0		1,5 ^{*)}	3 288,3	
Kartof	64,7	99,1	983,8	152	64,9	948,1	146
Tərəvəz	75,3	97,2	1 137,8	151	76,0	1 136,9	150
Ərzaq üçün bostan məhsulları	28,5	100,0	427,4	150	29,9	424,5	142
Meyvə və giləmeyvə	...		530,1		...	516,7	
Üzüm	...		104,3		...	99,3	
Yaşıl çay yarpağı, ton	...		474,5		...	550,3	

^{*)} əkin sahəsi

Təsərrüfatlarda payız-tarla işləri davam etdirilir. Təmiz herik şumu daxil olmaqla cari ilin payızlıq əkinləri üçün 541,9 min hektar və ya keçən ilin müvafiq dövründəkindən 2,3 faiz çox sahədə şum qaldırılmışdır. Gələn ilin məhsulu üçün 39,2 min hektar və yaxud keçən ilə nisbətən 0,4 faiz çox sahədə dən üçün payızlıqlar səpilmişdir. Ümumi əkinin 15,5 min hektarı və ya 39,4 faizi buğda, 23,8 min hektarı və ya 60,6 faizi arpa əkinləridir.

Heyvandarlıq. Ötən doqquz ay ərzində heyvandarlıq bölməsində diri çəkiddə 358,1 min ton ət, 1385,5 min ton süd, 1043,4 milyon ədəd yumurta və 16,3 min ton yun istehsal edilmişdir. Keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ət istehsalı 13,1 min ton və ya 3,8 faiz, süd istehsalı 85,5 min ton və ya 6,6 faiz, yumurta istehsalı 137,0 milyon ədəd və ya 15,1 faiz və yun istehsalı 444,1 ton və ya 2,8 faiz artmışdır. Oktyabrın 1-i vəziyyətinə təsərrüfatlarda 2728,7 min baş qaramal, o cümlədən 1311,7 min baş inək və camış, 8770,9 min baş qoyun və keçi mövcud olmuşdur. 2012-ci il oktyabrın 1-i ilə müqayisədə qaramalın sayı 1,1 faiz, o cümlədən inək və camışların sayı 1,3 faiz, qoyun və keçilərin sayı 1,0 faiz artmışdır.

Yanvar-sentyabr aylarında quşçuluq fabriklərində diri çəkiddə 49,2 min ton quş əti və 409,1 milyon ədəd yumurta istehsal edilmişdir. Ümumilikdə fabriklər üzrə quşların sayı 8,4 faiz artaraq 8896,9 minə çatmış, hər toyuqdan orta hesabla 167 ədəd yumurta alınmışdır.

Heyvandarlıq məhsullarının istehsalı və mal-qaranın baş sayının dəyişməsi əvvəlki illə müqayisədə aşağıdakı cədvəllərdə verilmişdir.

Heyvandarlıq məhsullarının istehsalı, min ton
(yanvar-sentyabr ayları)

	2013	2012	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən	
			%	+, -
Ət (diri çəkiddə)	358,1	345,0	103,8	13,1
Süd	1385,5	1 300,0	106,6	85,5
Yumurta, milyon ədəd	1043,4	906,4	115,1	137,0
Yun	16,3	15,9	102,8	0,4

Mal-qaranın sayı, oktyabrın 1-i vəziyyətinə, min baş

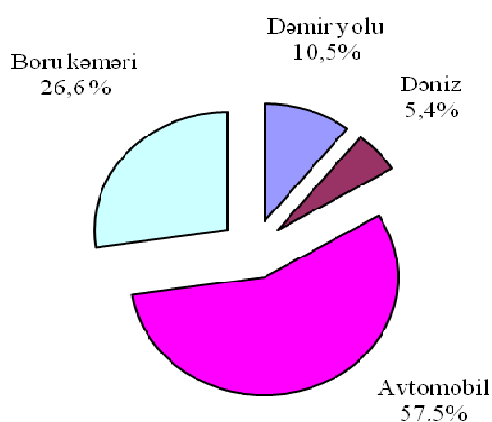
	2013	2012	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən	
			%	+, -
İribuynuzlu mal-qara	2 728,7	2 699,4	101,1	29,3
o cümlədən:				
inək və camışlar	1 311,7	1 294,7	101,3	17,0
Qoyun və keçilər	8 770,9	8 687,7	101,0	83,2
Donuzlar	6,44	6,39	100,8	0,05

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 4438,4 milyon manat olmuşdur. 2012-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən onun sabit qiymətlərlə dəyəri kənd təsərrüfatı üzrə 4,9 faiz, o cümlədən bitkiçilik üzrə mövsümlilik amili nəzərə alınmaqla 4,3 faiz, heyvandarlıq üzrə isə 5,5 faiz artmışdır.

Nəqliyyat

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 2013-cü ilin doqquz ayında 161,6 milyon ton və ya ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2,8 faiz çox yük daşınmış, qeyri-neft yüklərinin həcmi 6,4 faiz artaraq 113,8 milyon tona çatmışdır. Nəqliyyat vasitələri ilə daşınmış yüklərin 57,5 faizi avtonəqliyyat, 26,6 faizi boru kəməri, 10,5 faizi dəmir yolu, 5,4 faizi dəniz nəqliyyatı vasitələri ilə həyata keçirilmişdir.

Yük daşınmasının ayrı-ayrı nəqliyyat növləri üzrə strukturu, yekuna nisbətən

Qeyri-dövlət bölməsində yük daşınması 4,1 faiz artmış, bu bölməyə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə yük daşınmasının payı nəqliyyat sektorunda 75,2 faiz təşkil etmişdir.

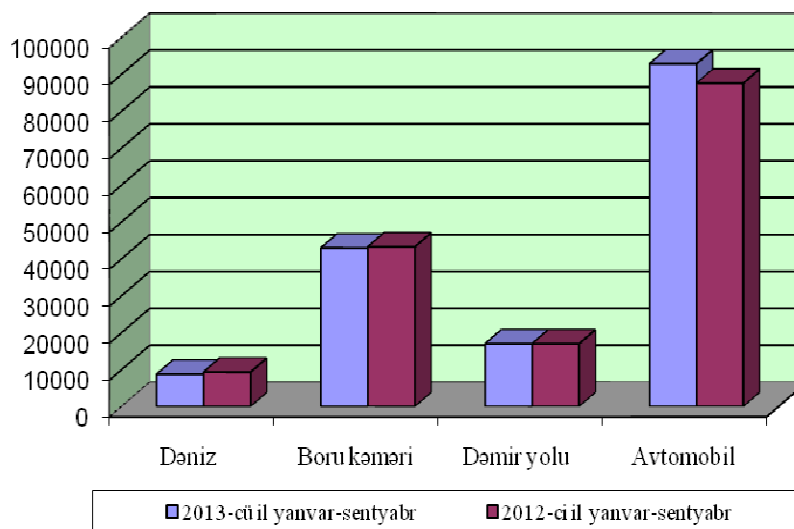
Yanvar-sentyabr aylarında nəqliyyatçılar 1268,5 milyon nəfərə və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 7,8 faiz çox sənişinə xidmət göstərmişlər. Sənişinlərin 87,9 faizi avtomobil, 11,9 faizi metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmişlər.

Dəmir yolu nəqliyyatı ilə yük daşınması doqquz ay ərzində 17,0 milyon ton olmuşdur. Orta hesabla sutkada 650 vaqon yüklənmiş, 588 vaqon boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 24,3 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 6,3 min ton və Cənub istiqaməti üzrə 5,9 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatında daşınmış yüklərin həcmi 8,8 milyon ton təşkil etmişdir. Yüklərin 56,5 faizini neft yükləri, 43,5 faizini isə quru yüklər təşkil etmiş və bütün daşımlar xarici əlaqə üzrə həyata keçirilmişdir. Dəniz limanlarında 9,1 milyon ton yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmişdir. İşlənmiş yüklərin 84,2 faizini beynəlxalq tranzit yüklər təşkil etmişdir. 2013-cü il oktyabrın 1-i vəziyyətinə limanlarda göndərilmək üçün 80,6 min ton və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 24,0 faiz çox idxal yüklərin qalığı olmuşdur.

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

Nəqliyyat sektorunda daşımların həcminə görə ən böyük paya malik olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 92,8 milyon ton yük, 1115,0 milyon sərnişin daşınmış və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 6,0 faiz və 8,1 faiz artım qeydə alınmışdır. Sərnişinlərin 96,3 faizi avtobus, 3,7 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişlər. Yük dövriyyəsi 6,2 faiz, sərnişin dövriyyəsi isə 9,1 faiz artmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sərnəşinlərin sayı 150,3 milyon nəfər olmaqla 6,1 faiz artmışdır.

Hava nəqliyyatı ilə 1280,6 min və ya 4,3 faiz çox sərnəşin daşınmış, daşınmanın 99,5 faizi dövlət, 0,5 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus hava gəmiləri ilə həyata keçirilmişdir. Bu nəqliyyat növü ilə yükdaşıma 1,9 dəfə artaraq 84,6 min tona çatmışdır.

Magistral neft kəmərləri ilə 32,5 milyon ton neft nəql edilmişdir. Nəqlətmənin dördü üç hissəsi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və cari ilin doqquz ayında bu kəmər vasitəsilə 24,6 milyon ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində gəmilər vasitəsilə ölkəyə gətirilərək Səngəçal terminalından BTC kəməri ilə 2,1 milyon ton tranzit Türkmənistan nefti nəql edilmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 14,6 milyard kub-metr qaz nəql edilmişdir. Nəql edilmiş qazın 21,2 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 3,1 milyard kub-metr qaz ötürülmüşdür.

2013-cü ilin yanvar-avqust aylarında **“İpək yolu” nəqliyyat dəhlizinin** Azərbaycan ərazisində 39,5 milyon ton və ya 4,9 faiz çox yük, 193,4 milyon nəfər və ya 11,7 faiz çox sərnəşin daşınmışdır. Yüklərin 18,6 milyon tonu və ya 47,0 faizi avtomobil nəqliyyatı, 14,1 milyon tonu və ya 35,7 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 6,8 milyon tonu və ya 17,3 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Yük daşımaları fəaliyyətindən 307,5 milyon manat, sərnəşin daşınmasından isə 64,7 milyon manat gəlir əldə olunmuş və müvafiq olaraq 8,0 faiz və 18,9 faiz artmışdır.

İnformasiya və rabitə

İnformasiya və rabitə sektorunda 2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında təsərrüfat subyektlərinə və əhaliyə 1113,8 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 7,1 faiz çox xidmət göstərilmişdir. Əhaliyə göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin payı 72,3 faiz təşkil etmişdir.

Xidmətlərdən əldə olunmuş gəlirlərin 59,2 faizi mobil telefon rabitəsindən yaranmış və 2012-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə bu xidmətlərin həcmi 9,6 faiz artaraq 659,8 milyon manat təşkil etmişdir.

İstehlak bazarı

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkənin istehlak bazarı yeni məhsul və xidmətlərlə daha da zənginləşmiş və inkişaf etmişdir. İstehlak məqsədi ilə pərakəndə satış məntəqələrində 18,9 milyard manatlıq və ya 2012-ci ilin eyni dövrünə nisbətən 9,3 faiz çox məhsullar satılmış və pullu xidmətlər göstərilmişdir.

Pərakəndə ticarət və xidmət şəbəkələrində satılmış əmtəələrin və göstərilmiş xidmətlərin ümumi həcmnin 94,1 faizi özəl bölmənin fəaliyyəti sayəsində formalaşmış, bu bölmədə satılan əmtəə və xidmətlərin həcmi 9,9 faiz artaraq 17,7 milyard manat olmuşdur.

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları, milyon manatla	2013-cü ilin yanvar- sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar - sentyabr aylarına nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə
İstehlak bazarında satılmış əmtəələrin və göstərilmiş xidmətlərin ümumi həcmi	18 863,0	109,3
o cümlədən: hüquqi şəxslər üzrə	5 336,9	105,9
fiziki şəxslər üzrə	13 526,1	110,6

İstehlak bazarı üzrə real artımın 18,5 faizi hüquqi şəxslərin, 81,5 faizi fiziki şəxslərin təsərrüfat subyektlərində yaranmışdır.

Əmtəə bazarı

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin həcmi 13,9 milyard manat olmaqla əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 9,6 faiz artmışdır. İstehlak mallarının 99,8 faizi özəl təsərrüfat subyektlərində, o cümlədən 12,0 faizi hüquqi şəxs statuslu özəl müəssisələrdə, 49,8 faizi fərdi sahibkarlara məxsus ticarət subyektlərində, 38,0 faizi əmtəə bazarlarında satılmışdır. Özəl bölmə üzrə pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin həcmi 2012-ci ilin doqquz ayının səviyyəsini 9,8 faiz üstələyərək 13,8 milyard manat olmuşdur.

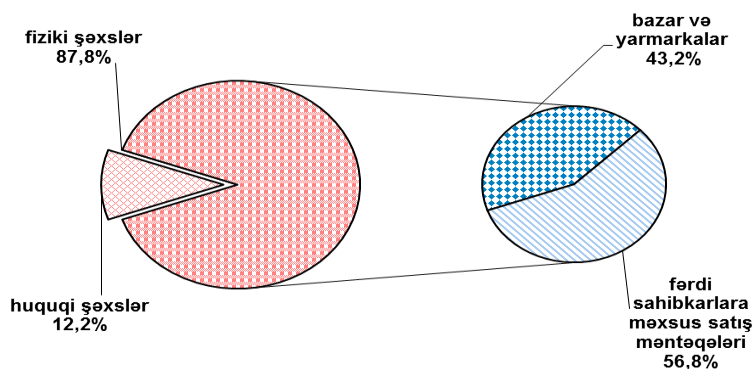
Əmtəə bazarı aşağıdakı məlumatlarla xarakterizə olunur:

	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları, milyon manatla	2013-cü ilin yanvar- sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə
Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	13 867,8	109,6
o cümlədən: ticarət müəssisələri	8 604,9	113,8
onlardan: hüquqi şəxs statuslu müəssisələr	1 695,5	104,7
hüquqi şəxs yaratmadan ticarət fəaliyyəti göstərən fərdi sahibkarlar	6 909,4	116,3
əmtəə bazarları	5 262,9	103,3

Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi üzrə real artımın 6,3 faizi hüquqi şəxslərin, 79,8 faizi hüquqi şəxs yaratmadan fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarların ticarət subyektlərində, 13,9 faizi isə əmtəə bazarlarında yaranmışdır.

2013-cü ilin doqquz ayında pərakəndə ticarət şəbəkəsindən hər bir istehlakçı orta hesabla ayda 165,4 manatlıq və ya 2012-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 15,1 manat çox əmtəə almışdır.

**2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında
pərakəndə ticarət dövriyyəsinin quruluşu**

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə (sabit qiymətlərlə)		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	o cümlədən:	
		ərzaq malları	qeyri-ərzaq malları
2012-ci il			
Yanvar	109,4	102,9	123,5
Yanvar-fevral	109,0	102,4	121,9
Yanvar-mart	109,3	104,3	118,6
Yanvar-aprel	109,1	101,3	122,9
Yanvar-may	109,4	101,2	123,4
Yanvar-iyun	109,2	100,9	123,2
Yanvar-iyul	109,3	101,1	122,8
Yanvar-avqust	109,2	101,0	122,1
Yanvar-sentyabr	109,0	101,5	120,6

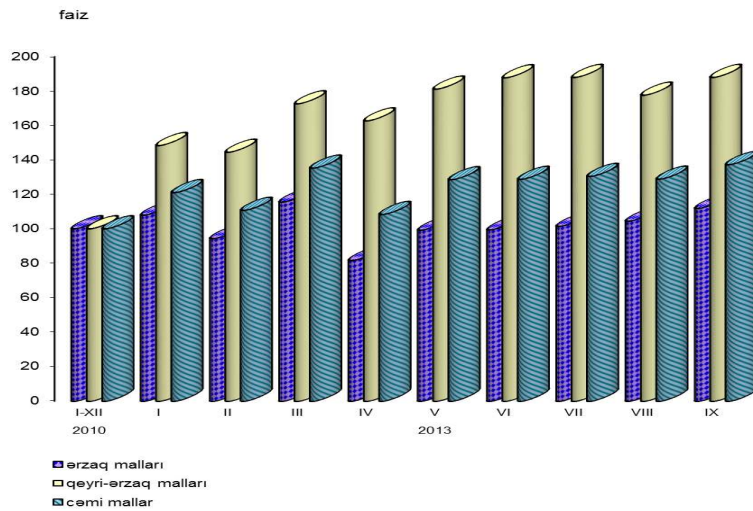
REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə (sabit qiymətlərlə)		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	o cümlədən:	
		ərzaq malları	qeyri-ərzaq malları
2012-ci il			
Yanvar-oktyabr	109,4	101,9	120,5
Yanvar-noyabr	109,4	102,4	119,9
Yanvar-dekabr	109,6	102,1	120,7
2013-cü il			
Yanvar	109,1	100,9	122,5
Yanvar-fevral	108,8	102,1	118,6
Yanvar-mart	109,5	102,2	120,4
Yanvar-aprel	109,4	102,0	119,9
Yanvar-may	108,8	100,2	120,8
Yanvar-iyun	109,1	100,4	121,2
Yanvar-iyul	109,2	100,2	121,8
Yanvar-avqust	109,4	100,5	121,6
Yanvar-sentyabr	109,6	101,0	121,3

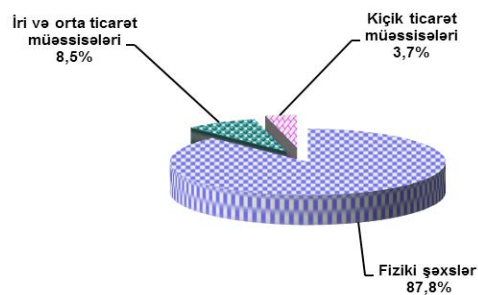
İstehlakçıların həyat səviyyəsini səciyyələndirən keyfiyyət göstəricilərindən biri olan-əmtəə dövriyyəsinin ümumi həcmində qeyri-ərzaq mallarının xüsusi çəkisi artaraq 2012-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 44,0 faizdən 48,1 faizədək yüksəlmişdir. Pərakəndə şəbəkədə satılmış qeyri-ərzaq mallarının həcmi 21,3 faiz artaraq 6669,6 milyon manata çatmış, əmtəə dövriyyəsi üzrə real artımın 94,2 faizi qeyri-ərzaq mallarının satışı hesabına təmin edilmişdir. Pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin ümumi həcmində ərzaq mallarının payı 51,9 faiz təşkil edərək 7198,2 milyon manata bərabər olmuş və əvvəlki ilin eyni dövrünün səviyyəsini 1,0 faiz üstələmişdir.

**Ərzaq və qeyri-ərzaq malları üzrə
pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin dinamikası
(2010 =100)**

Hər bir istehlakçı fərdi istehlak məqsədi ilə pərakəndə ticarət müəssisələrindən orta hesabla ayda 85,9 manatlıq ərzaq, 79,5 manatlıq qeyri-ərzaq malları almışdır. 2012-ci ilin müvafiq göstəricisi ilə müqayisədə istehlakçılar tərəfindən qeyri-ərzaq mallarının alışına 13,4 manat daha çox vəsait xərcləndiyi halda, ərzaq malları üzrə bu məbləğ 1,7 manata bərabər olmuşdur.

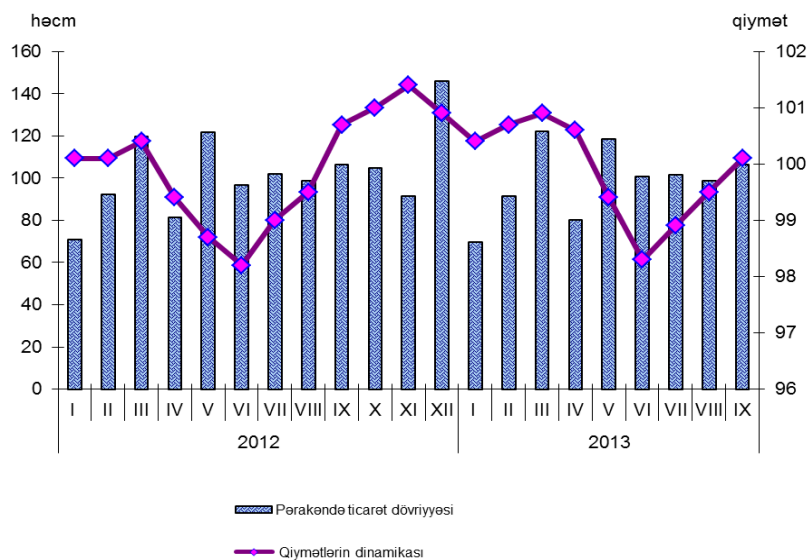
**2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında
pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu**

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında pərakəndə elektron ticarət dövriyyəsinin real həcmi 1,7 dəfə artaraq 1799,2 min manat olmuşdur. Elektron ticarət üzrə istehlak mallarının satışının 84,7 faizi hüquqi şəxslər, 15,3 faizi hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən fiziki şəxslərin ticarət subyektləri tərəfindən həyata keçirilmişdir.

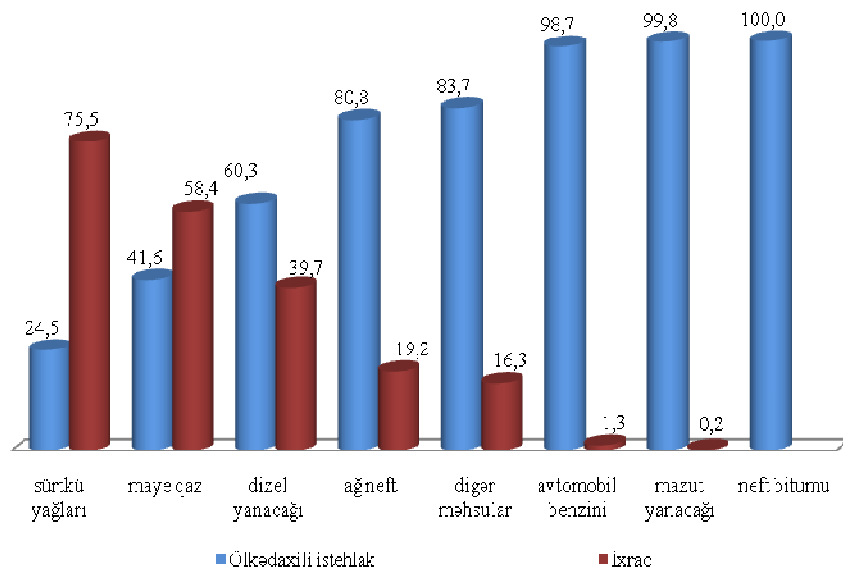
Hesabat dövründə elektron ticarət dövriyyəsinin 91,3 faizini təşkil edən qeyri-ərzaq mallarının satışı əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 1,7 dəfə artaraq 1642,0 min manata bərabər olmuşdur. Elektron ticarət əsasında istehlakçılara 157,2 min manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,6 dəfə çox ərzaq malları satılmışdır.

Pərakəndə ticarət şəbəkəsində istehlak mallarının satışı və istehlak qiymətləri indeksinin dinamikası (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

2013-cü ilin doqquz ayında istehlakçılara (ixrac da daxil olmaqla) 34,6 faizini dizel yanacağı, 20,8 faizini avtomobil benzini, 10,0 faizini aviasiya üçün ağ neft, 5,8 faizini maye qaz, 4,7 faizini neft bitumu, 3,2 faizini mazut yanacağı, 0,8 faizini sürtkü yağları, 20,1 faizini isə digər məhsullar təşkil etməklə 5020,4 min ton və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 5,6 faiz çox neft məhsulları göndərilmişdir.

Neft məhsullarının istehlak strukturu, faizlə

Cari ilin doqquz ayında neft məhsullarının 76,8 faizi daxili bazarda tələbatın ödənilməsinə yönəldilmiş, 23,2 faizi isə ixrac olunmuşdur.

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkə istehlakçılarına 3857,6 min ton və yaxud əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 8,9 faiz çox neft emalı məhsulları göndərilmişdir. Mazut yanacağı və sürtkü yağları istisna olmaqla, göndərilən qalan neft məhsullarının həcmi artmışdır.

**Daxili bazarın tələbatını ödənilməsinə yönəldilmiş əmtəəlik
neft emalı məhsullarının strukturu, min ton**

	2013-cü ilin yanvar- sentyabr ayları	2012-ci ilin yanvar- sentyabr ayları	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	3 857,6	3 541,5	108,9
o cümlədən:			
dizel yanacağı	1 047,7	928,6	112,8
avtomobil benzini	1 028,5	939,1	109,5
aviasiya üçün ağ neft	405,3	360,7	112,4
neft bitumu	236,2	207,3	113,9
mazut yanacağı	162,7	260,5	62,5
maye qaz	120,4	86,1	139,8
sürtkü yağları	9,5	9,9	96,0
digər neft məhsulları	847,3	749,3	113,1

İaşə xidmətləri

2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində iaşə dövriyyəsinin həcmi ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 18,8 faiz artaraq 538,3 milyon manata çatmışdır. İaşə dövriyyəsinə dair əsas göstəricilər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları, min manatla	2013-cü ilin yanvar- sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
İaşə dövriyyəsinin həcmi	538 310,7	118,8
o cümlədən: dövlət mülkiyyəti	9 921,6	113,8
qeyri-dövlət mülkiyyəti	528 389,1	118,9
ondan: hüquqi şəxs yaratmadan fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar	275 955,1	119,7

Özəl sektorda iaşə dövriyyəsinin 47,8 faizi hüquqi şəxs statuslu müəssisələrin, 52,2 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fərdi sahibkarların payına düşür. Hüquqi şəxs statuslu müəssisələrdə iaşə dövriyyəsinin həcmi 2012-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 18,1 faiz artaraq 252,4 milyon manat olmuşdur.

Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər

2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin həcmi əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 7,2 faiz artaraq 4456,9 milyon manat olmuşdur. Artımın 60,5 faizi hüquqi şəxslərin müəssisələrində yaranmış və bu müəssisələrdə əhaliyə 3379,1 milyon manatlıq və ya 5,7 faiz çox pullu xidmətlər göstərilmişdir.

Pullu xidmətlərin həcmi aşağıdakı məlumatlarla xarakterizə olunur:

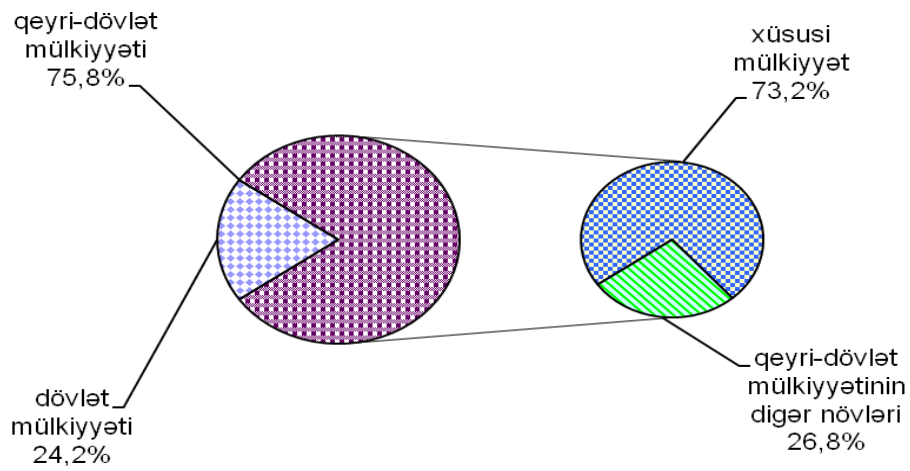
	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları, milyon manatla	2013-cü ilin yanvar- sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Pullu xidmətlərin ümumi həcmi-cəmi	4456,9	107,2
dövlət mülkiyyəti	1077,3	101,8
qeyri-dövlət mülkiyyəti	3379,6	109,0
ondan: hüquqi şəxs yaratmadan fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar	1077,8	112,3

Hesabat dövründə hər bir ölkə sakini hər ay orta hesabla 53,4 manatlıq və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 4,8 manat çox müxtəlif pullu xidmətlərdən istifadə etmişdir.

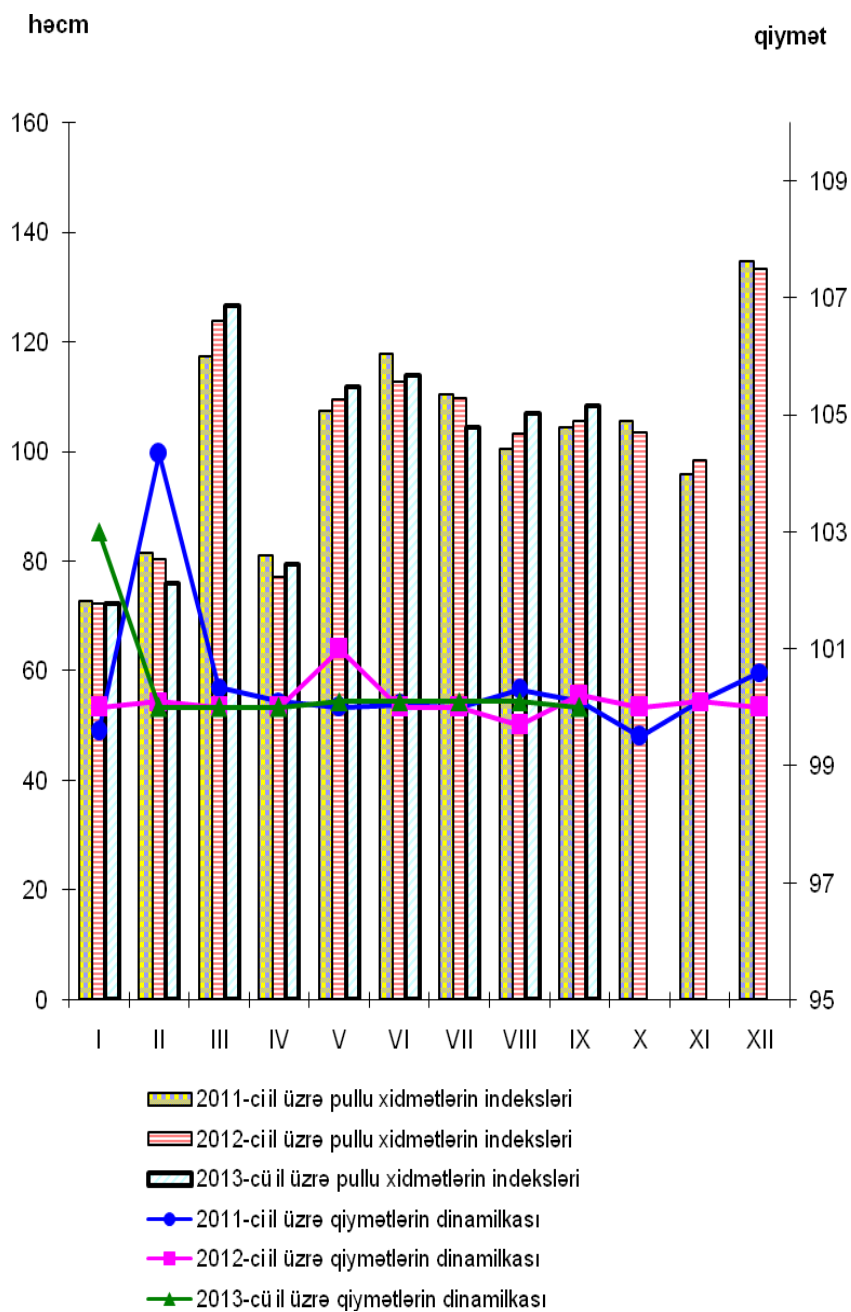
**Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin indekslərinin
dinamikası aşağıdakı kimi olmuşdur:**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər	o cümlədən:	
		hüquqi şəxslər üzrə	hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən fiziki şəxslər üzrə
2012-ci il			
Yanvar	110,3	107,4	121,0
Yanvar-fevral	108,3	106,7	114,1
Yanvar-mart	109,4	108,6	112,3
Yanvar-may	108,7	108,1	110,7
Yanvar-may	108,8	107,8	112,2
Yanvar-iyun	108,0	107,0	111,6
Yanvar-iyul	107,5	107,1	109,1
Yanvar-avqust	107,5	106,9	109,5
Yanvar-sentyabr	107,7	107,0	110,1
Yanvar-oktyabr	107,7	107,1	109,7
Yanvar-noyabr	107,9	107,1	110,4
Yanvar-dekabr	108,0	106,3	113,5
2013-cü il			
Yanvar	108,4	107,1	112,8
Yanvar – fevral	107,2	105,0	114,6
Yanvar – mart	107,5	104,8	116,7
Yanvar-aprel	107,3	104,9	115,5
Yanvar-may	107,3	105,5	113,4
Yanvar-iyun	107,5	105,5	114,2
Yanvar-iyul	106,8	105,1	112,8
Yanvar-avqust	106,8	105,2	112,2
Yanvar-sentyabr	107,2	105,7	112,3

**2013-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında əhaliyə göstərilən
pullu xidmətlərin mülkiyyət formaları üzrə quruluşu**

**Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər üzrə
qiymət və fiziki həcm indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

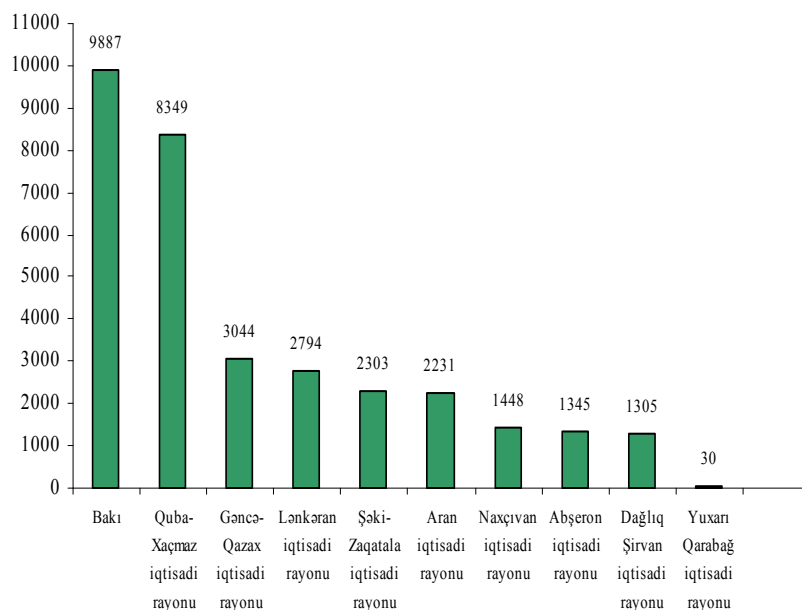

Mehmanxanaların fəaliyyəti

2013-cü ilin yanvar-iyun aylarında ölkədə 516 mehmanxana mövcud olmuşdur ki, onlarda nömrələrin sayı 15756 vahid, birdəfəlik tutum 32736 çarpayı-yer təşkil etmişdir. Birdəfəlik tutumun 9887-si Bakı, 1247-si Gəncə şəhərlərindəki mehmanxanalarda, 6437-si Xaçmaz, 1194-ü Quba, 1105-i Masallı, 12866-sı isə ölkənin digər rayon və şəhərlərindəki mehmanxanalarda mövcuddur.

Bu dövrdə mehmanxanalarda yerləşdirilmiş şəxslərin sayı 2012-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 7,1 faiz artaraq 317,5 min nəfər olmuşdur ki, onların da 58,6 faizini xarici ölkə vətəndaşları təşkil etmişdir. Mehmanxanalarda gecələyən əcnəbilərin sayı ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 5,8 min nəfər artaraq 186,2 min nəfər, Azərbaycan vətəndaşlarının sayı isə 15,3 min nəfər artaraq 131,3 min nəfər olmuşdur. Qonaqların 48,7 min nəfəri (15,3 faizi) turizm yolları ilə gələn turistlər olmuşdur.

İqtisadi rayonlar üzrə mehmanxanalarda birdəfəlik tutum, yer

Hesabat dövründə mehmanxanalarda keçirilən gecələmələrin sayı ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 14,9 faiz artaraq 703,4 min adam-gecə təşkil etmişdir. Gecələmələrin 59,2 faizi xarici ölkə vətəndaşlarının payına düşür. Ümumi gecələmələrin 71,6 faizi Bakı şəhərində, qalan hissəsi isə ölkənin digər rayonlarında (şəhərlərdə) qeydə alınmışdır. Gecələmələrin daha çox hissəsi-30,9 faizi iyun ayında olmuşdur.

Mehmanxana və mehmanxana tipli müəssisələrdə müvəqqəti yerləşmə üzrə xidmət göstərilən şəxslərin əsas hissəsi (80,0 faizi) turizm məqsədilə səfər edənlər olmuşdur. Turistlərin 40,9 faizi istirahət və əyləncə, 41,1 faizi işgüzar, 11,4 faizi müalicə, 6,6 faizi digər turizm məqsədilə səfər etmişdir. Bakı şəhəri, Naxçıvan MR, Quba, Şəki, Xaçmaz, İsmayilli, Qəbələ, Şamaxı rayonlarına istirahət etmək məqsədilə səfər edən turistlərin sayı digər rayon və şəhərlərlə müqayisədə daha çox olmuşdur. Turizm məqsədilə səfər edən ölkə vətəndaşlarının 32,1 faizini Bakı şəhərinin sakinləri təşkil etmişdir.

Bu dövrdə mehmanxanalarda bir gecə qalmaq üçün orta qiymət 69,1 manat təşkil etmişdir. Bakı şəhəri üzrə bu göstərici ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək - 118,1 manat olmuşdur. 2012-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə mehmanxana və mehmanxana tipli müəssisələrin əldə etdikləri gəlir 15,5 faiz artaraq 79,4 milyon manat olmuşdur. Gəlirlərin 64,6 faizi nömrələrin satışından, 23,5 faizi içkilər də daxil olmaqla qida məhsullarının satışından, 1,8 faizi müalicə və sağlamlıq xidmətlərindən, 10,1 faizi isə digər xidmətlərin göstərilməsindən əldə edilmişdir.

Mehmanxanalarda çalışan işçilərin orta siyahı sayı ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1655 nəfər artaraq 7668 nəfərə çatmışdır. Bir işçiyə düşən orta aylıq əmək haqqının məbləği 429 manat təşkil etmişdir.

Qiymət və tarif indeksləri**İstehlak mallarının qiymətləri və xidmət tarifləri**

2013-cü ilin sentyabr ayında istehlak mallarının qiymətləri və xidmət tarifləri əvvəlki ayla müqayisədə 0,1 faiz, keçən ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən isə 2,3 faiz bahalaşmışdır.

Qiymət və tariflərin məcmu və qruplar üzrə indeksləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

(faizlə)

	2013-cü ilin sentyabr ayı 2013-cü ilin avqust ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar- sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar- sentyabr aylarına nisbətən
Cəmi mallar və xidmətlər üzrə	100,1	102,3
Ərzaq məhsulları, içkilər, tütün	100,1	102,2
Qeyri-ərzaq malları	100,2	100,5
Xidmətlər	100,0	103,4

Sentyabr ayında ərzaq məhsullarından “Meyvələr” qrupu məhsullarının qiymətləri 4,2 faiz, “Qənd, cəm, bal, şokolad və konfetlər” qrupu 0,1 faiz, “Pivə” qrupu məhsullarının qiymətləri 0,1 faiz ucuzlaşmış, “Çörək məmulatları və yarmalar” qrupu məhsullarının qiymətləri 0,1 faiz, “Ət məhsulları” qrupu 0,5 faiz, “Balıq məhsulları” qrupu 1,0 faiz, “Yağ və piylər” qrupu 0,5 faiz, “Süd məhsulları, pendir və yumurta” qrupu 0,4 faiz, “Tərəvəzlər” qrupu 1,7 faiz, “Qəhvə, çay, kakao” qrupu 0,5 faiz, “Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr” qrupu məhsullarının qiymətləri isə 0,2 faiz bahalaşmışdır.

Ay ərzində qeyri-ərzaq mallarından “İri alət və avadanlıqlar” qrupu mallarının qiymətləri 0,1 faiz, “Minik avtomobili” qrupu 1,8 faiz, “Telefon faksimil cihazları” qrupu 0,1 faiz, “Məlumatın işlənməsi üçün avadanlıqlar” qrupu mallarının qiymətləri 0,2 faiz ucuzlaşmış, “Geyim” və “Ayaqqabı” qrupu mallarının qiymətləri 0,3 faiz, “İnşaat materialları” qrupu 0,2 faiz, “Mebel və ev əşyaları” qrupu 0,1

faiz, “Xalça və digər döşəmə örtükləri” qrupu 0,4 faiz, “Məişət cihazları” qrupu mallarının qiymətləri 0,2 faiz bahalaşmışdır.

Sentyabr ayı ərzində əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin qiymət və tarifləri üzrə dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

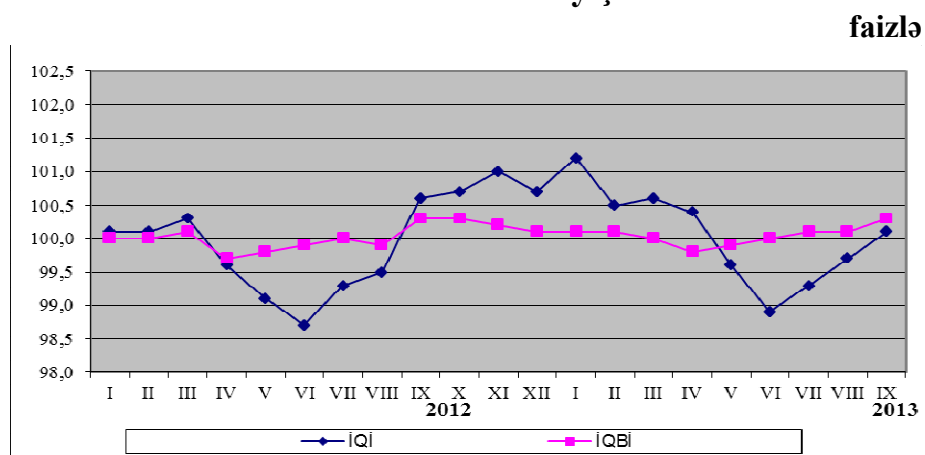
Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2013-cü ilin sentyabr ayında istehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi aşağıdakı kimi olmuşdur:

(faizlə)

	Cəmi mallar və xidmətlər üzrə	Ərzaq məhsulları, içkilər, tütün	Qeyri-ərzaq malları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	100,1	100,3	99,9	100,0
Abşeron	100,3	100,0	101,2	100,2
Gəncə-Qazax	99,9	99,6	100,2	100,0
Şəki-Zaqatala	100,3	100,6	100,1	99,9
Lənkəran	100,4	100,3	100,1	100,8
Quba-Xaçmaz	100,6	100,5	100,6	100,7
Aran	100,0	99,9	100,0	100,0
Yuxarı Qarabağ	100,1	100,3	100,0	99,8
Dağlıq Şirvan	99,9	99,6	100,2	100,0
Naxçıvan	100,0	100,0	100,0	100,0

2013-cü ilin sentyabr ayında **istehlak qiymətlərinin bazis indeksi** 2013-cü ilin avqust ayı ilə müqayisədə 0,3 faiz, əvvəlki ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən isə 0,6 faiz bahalaşmışdır.

**İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin
bazis indeksinin dəyişməsi**

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri

2013-cü ilin sentyabr ayında sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi əvvəlki aya nisbətən 0,4 faiz artmış, 2012-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 4,6 faiz aşağı düşmüşdür.

(faizlə)

Fəaliyyət növlərinin adı	2013-cü ilin sentyabr ayı 2013-cü ilin avqust ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	100,4	95,4
Mədənçıxarma sənayesi	100,3	93,7
o cümlədən:		
xam neft və təbii qaz hasilatı	100,3	93,7
metal filizlərinin hasilatı	105,6	92,4
daş, qum, çınqıl, duz və digər mədənçıxarma sənayesi məhsullarının hasilatı	99,8	101,3
Emal sənayesi	100,6	102,4
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	99,8	110,1
içki istehsalı	99,8	105,6
tütün məmulatlarının istehsalı	74,9	97,2
toxuculuq sənayesi	100,0	100,5
geyim istehsalı	101,8	106,7
dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı	100,0	101,8
ağac emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	100,0	99,3
kağız və karton istehsalı	100,0	91,1
poliqrafiya fəaliyyəti	100,6	101,8
neft məhsullarının istehsalı	102,3	99,9
kimya sənayesi	102,7	109,2
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	100,0	103,7
rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı	98,1	93,2
tikinti məmulatlarının istehsalı	99,4	103,3
metallurgiya sənayesi	89,4	108,1
maşın və avadanlıqlardan başqa hazır metal məmulatlarının istehsalı	100,0	107,4

Fəaliyyət növlərinin adı	...ardı	
	2013-cü ilin sentyabr ayı 2013-cü ilin avqust ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən
kompyuter və digər elektron avadanlıqların istehsalı	99,9	104,4
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	99,9	99,9
maşın və avadanlıqların istehsalı	100,0	98,3
avtomobil və qoşquların istehsalı	100,0	100,1
mebel istehsalı	99,7	104,8
zərgərlik, musiqi, idman və tibb avadanlıqlarının istehsalı	100,0	94,6
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	100,0	90,9
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	100,2
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	100,0

2013-cü ilin sentyabr ayında mədənçıxarma sənayesi bölməsində istehsalçı qiymətləri daş, qum, çınqıl, duz və digər mədənçıxarma sənayesi məhsullarının hasilatı üzrə 0,2 faiz ucuzlaşmış, metal filizlərinin hasilatı üzrə 5,6 faiz, xam neft və təbii qaz hasilatı üzrə isə 0,3 faiz bahalaşmışdır.

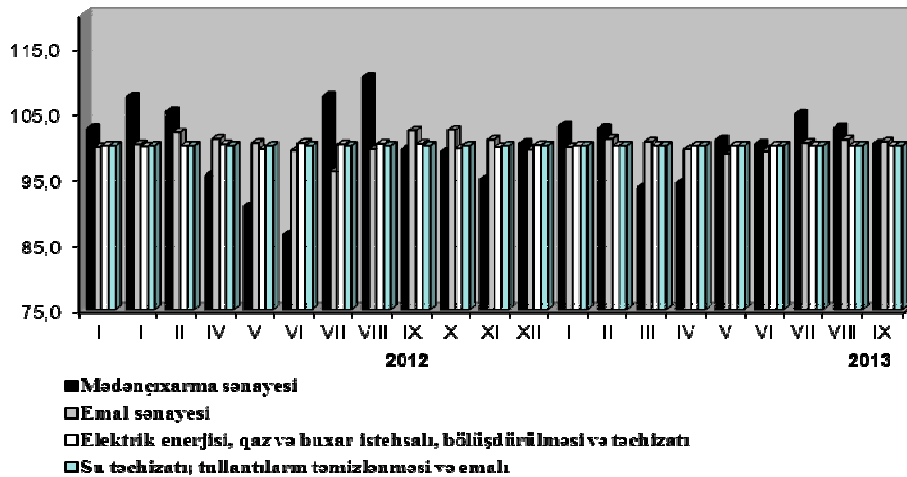
Sentyabr ayında emal sənayesi bölməsində istehsalçı qiymətləri tütün məmulatlarının istehsalı üzrə 25,1 faiz, metallurgiya sənayesi üzrə 10,6 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı üzrə 1,9 faiz, tikinti məmulatlarının istehsalı üzrə 0,6 faiz, mebel istehsalı üzrə 0,3 faiz, qida məhsullarının istehsalı və içki istehsalı üzrə 0,2 faiz, kompüter və digər elektron avadanlıqların istehsalı və elektrik avadanlıqlarının istehsalı üzrə 0,1 faiz ucuzlaşmış, kimya sənayesi üzrə 2,7 faiz, neft məhsullarının istehsalı üzrə 2,3 faiz, geyim istehsalı üzrə 1,8 faiz, poliqrafiya fəaliyyəti üzrə isə istehsalçı qiymətləri 0,6 faiz bahalaşmışdır.

Ay ərzində elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı bölməsi və su təchizatı, tullantıların

təmizlənməsi və emalı bölməsi üzrə isə heç bir dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indekslərinin sahələr üzrə dəyişməsi

əvvəlki aya nisbətən, faizlə

Nəqliyyat, poçt və rabitə tarifləri

2013-cü ilin sentyabr ayında nəqliyyat və poçt tarifləri indeksi avqust ayına nisbətən 0,2 faiz və keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 0,4 faiz azalmışdır. Rabitə tarifləri əvvəlki ayla müqayisədə 5,1 faiz ucuzlaşmış, keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 2,9 faiz bahalaşmışdır.

(faizlə)

	2013-cü ilin sentyabr ayı 2013-cü ilin avqust ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən
Nəqliyyat və poçt tarifləri indeksi	99,8	99,6
o cümlədən:		
Poçt və kuryer tarifləri indeksi	100,0	100,9
o cümlədən:		
Milli poçtların fəaliyyəti	100,0	100,8
Kuryer fəaliyyəti	100,0	102,1
Nəqliyyatda yükdaşıma tarifləri indeksi	99,9	99,4

REAL SEKTOR

...ardı...

	2013-cü ilin sentyabr ayı 2013-cü ilin avqust ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən
o cümlədən:		
Dəmir yolu	98,5	126,8
o cümlədən:		
yerli əlaqə	103,0	238,4
İxrac	98,8	142,9
İdxal	95,9	109,2
Tranzit	99,2	119,2
Dəniz	100,0	96,4
o cümlədən:		
digər xarici ölkələrə	100,0	95,1
MDB ölkələrinə	100,0	99,4
Hava	100,0	100,0
o cümlədən:		
digər xarici ölkələrə	100,0	100,0
MDB ölkələrinə	100,0	99,4
Boru kəməri	100,0	93,9
o cümlədən:		
neftin nəqli	100,0	92,9
qazın nəqli	100,0	102,3
Avtomobil	100,0	107,8
o cümlədən:		
işəmuзд tarif	100,0	97,4
o cümlədən:		
yerli əlaqə	100,0	98,7
beynəlxalq əlaqədə	100,0	91,1
bir saatlıq işə görə tarif	100,0	119,1
Nəqliyyatda sərnəşindəşimə tarifləri indeksi	99,3	99,6
o cümlədən:		
Dəmir yolu	98,3	89,7
o cümlədən:		
yerli əlaqə	100,0	100,0
beynəlxalq əlaqə	96,7	81,2
Dəniz	100,0	99,5
Hava	97,7	100,0
o cümlədən:		
yerli əlaqə	100,0	100,0
MDB ölkələrinə	97,1	107,1
digər xarici ölkələrə	95,9	103,0

...sonu

	2013-cü ilin sentyabr ayı 2013-cü ilin avqust ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən
Avtomobil	100,0	99,9
o cümlədən: yeli əlaqə	100,0	99,7
o cümlədən: şəhərdaxili nəqliyyat	100,0	100,0
şəhərlərarası nəqliyyat	100,0	98,5
şəhəratrafi nəqliyyat	100,0	100,0
beynəlxalq nəqliyyat	100,0	113,6
Metro	100,0	100,0
Taksi	100,0	100,0
Rabitə tarifləri indeksi	94,9	102,9
o cümlədən: Simli rabitə xidmətləri	100,0	100,0
o cümlədən: simli telekommunikasiya	100,0	100,0
telefon rabitəsi	100,0	100,0
Mobil telefon rabitəsi	92,7	106,0
İnternet rabitəsi	100,0	77,6

2013-cü ilin sentyabr ayında dəmir yolu nəqliyyatında 10 ton yükün 1 km məsafəyə daşınmasının orta tarifi ixrac üzrə 1,2 faiz, idxal üzrə 4,1 faiz və tranzit üzrə 0,8 faiz ucuzlaşmış, yerli əlaqə üzrə isə 3,0 faiz bahalaşmışdır. Dəmir yolu nəqliyyatında MDB ölkələrinə sərnişindəşımə tarifləri 3,3 faiz ucuzlaşmışdır.

Boru kəməri vasitəsilə qazın və neftin nəql olunma tarifləri üzrə və həmçinin, avtomobil nəqliyyatında yükdaşımə və sərnişindəşımə tarifləri üzrə dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

Hava nəqliyyatında MDB ölkələrinə və digər xarici ölkələrə sərnişindəşımə tarifləri müvafiq olaraq 2,9 və 4,1 faiz ucuzlaşmış, yükdaşımə tarifləri isə əvvəlki ayla eyni səviyyədə qalmışdır.

Ay ərzində dəniz nəqliyyatında sərnişindəşımə və yükdaşımə tarifləri və həmçinin, poçt və kuryer tarifləri əvvəlki ayla eyni səviyyədə qalmışdır.

Satılmış kənd təsərrüfatı, balıqçılıq və meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri

2013-cü ilin sentyabr ayında bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə 1,3 faiz, yanvar-sentyabr aylarında isə 2012-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 3,5 faiz bahalaşmışdır.

(faizlə)

	2013-cü ilin sentyabr ayı 2013-cü ilin avqust ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən
Kənd təsərrüfatı məhsulları	101,3	103,5
Birillik bitkilər	102,4	104,6
Dənli (düyü istisna olmaqla) bitkilər, paxlalı bitkilər və yağlı toxumlar	104,0	104,5
o cümlədən:		
buğda	104,5	107,6
qarğıdalı	100,3	95,1
arpa, çovdar və yulaf	104,7	102,2
yaşıl paxlalı tərəvəzlər	99,3	108,6
qabıqdan çıxarılmış, qurudulmuş paxlalı tərəvəzlər	100,0	92,8
Tərəvəz, bostan məhsulları, kökümeyvəli və köküyumrulular	99,6	104,9
o cümlədən:		
yarpaqlı və gövdəli tərəvəzlər	99,1	101,0
qarpız və yemiş	89,0	112,1
bar verən sair tərəvəzlər	101,6	116,3
kökümeyvəli, soğanaqlı və ya köküyumrulu tərəvəzlər	96,5	99,6
tərkibində yüksək miqdarda nişasta olan süfrə kökümeyvəli və köküyumrulular	100,0	91,2
o cümlədən:		
kartof	100,0	90,7
şəkər çuğunduru	100,0	100,0
Lifli bitkilər	100,0	99,1
o cümlədən:		
xam pambıq	100,0	99,1
Yem bitkiləri	123,2	95,8

	2013-cü ilin sentyabr ayı 2013-cü ilin avqust ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən
Çoxillik bitkilər	98,1	98,1
Üzüm	95,8	89,5
Tropik və subtropik meyvələr	100,5	107,2
Sitrus meyvələri	95,8	94,4
Tumlu və çəyirdəkli meyvələr	100,5	94,3
Sair meyvə ağacları, kol meyvələri və qoz-fındıq	89,6	96,6
o cümlədən: giləmeyvələr və turuncu meyvələr	100,0	96,0
qoz-fındıq	89,2	96,6
İçki istehsalı üçün kənd təsərrüfatı bitkiləri	100,0	101,5
Bitki xammalı: soğanaqlar, köküymrular və köklər, şitil və qələmlər; göbələk telləri	100,0	72,2
Diri heyvanlar və heyvandarlıq məhsulları	101,0	103,6
İri-buynuzlu mal-qara və onların məhsulları (törəməsi)	101,7	102,4
o cümlədən: iri-buynuzlu mal-qara, buzovlardan başqa	100,7	103,7
mal əti (diri çəkiddə)	99,6	106,7
südverən mal-qaradan alınan süd	102,8	100,3
digər iri-buynuzlu mal-qara və camışlar	99,8	101,0
Qoyun və keçilər, onların çiy südü və yunu	99,9	103,8
o cümlədən: diri qoyun və keçilər	100,5	104,4
qoyun əti (diri çəkiddə)	99,5	103,6
qoyun və keçilərin çiy südü	100,0	100,9
qoyun və keçilərin qırılmış, yuyulmamış yunu	100,0	101,2
Donuz əti (diri çəkiddə)	100,1	107,4
Diri ev quşları və yumurtalar	100,0	106,9

...sonu

	2013-cü ilin sentyabr ayı 2013-cü ilin avqust ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları 2012-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən
o cümlədən:		
diri ev quşları	100,0	103,0
quş əti (diri çəkiddə)	102,0	103,5
təzə qabıqlı yumurtalar	97,4	106,6
Sair diri ferma heyvanları və heyvan məhsulları	100,0	100,3
təbii bal	100,0	100,3
Meşə təsərrüfatı	100,0	100,5
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	105,5	104,0

2013-cü ilin sentyabr ayında birillik bitkilər üzrə qiymət indeksi əvvəlki aya nisbətən 102,4 faiz təşkil etmişdir. Bu bölmədə tərəvəz, bostan məhsulları, kökümeyvəli və köküyumruluların istehsalçı qiymətləri 0,4 faiz ucuzlaşmış, dənli (düyü istisna olmaqla) bitkilər, paxlalı bitkilər və yağlı toxumların istehsalçı qiymətləri 4,0 faiz, yem bitkilərinin istehsalçı qiymətləri isə 23,2 faiz bahalaşmışdır.

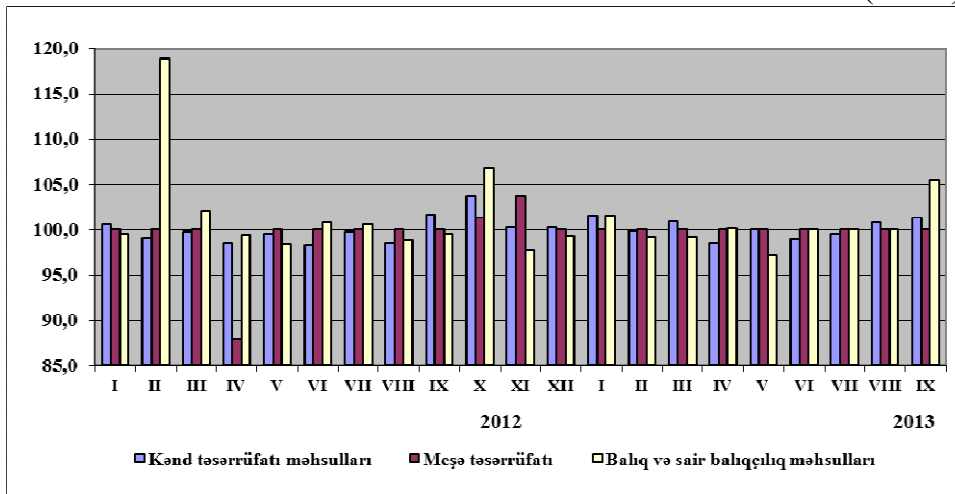
Çoxillik bitkilərdən üzümün və sitrus meyvələrinin istehsalçı qiymətləri 4,2 faiz, sair meyvə ağacları, kol meyvələri və qoz-fındığın istehsalçı qiymətləri 10,4 faiz ucuzlaşmış, tropik və subtropik meyvələr və tumlu və çəyirdəkli meyvələrin istehsalçı qiymətləri isə 0,5 faiz bahalaşmışdır.

Heyvandarlıq bölməsində qoyun və keçilər, onların çiy südü və yununun istehsalçı qiymətləri 0,1 faiz ucuzlaşmış, iribuynuzlu mal-qara və onların məhsullarının istehsalçı qiymətləri isə 1,7 faiz bahalaşmışdır.

Ay ərzində balıq və sair balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri 5,5 faiz bahalaşmış, meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətlərində isə əvvəlki ayla müqayisədə heç bir dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

2012-ci və 2013-cü illər üzrə kənd təsərrüfatı, balıqçılıq və meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətlərinin dəyişməsi

(faizlə)

Mənzil bazarında qiymətlər

Mənzil bazarında qiymət indeksi 2013-cü ilin III rübündə 2013-cü ilin II rübü ilə müqayisədə eyni səviyyədə qalmış, əvvəlki ilin müvafiq rübünə nisbətən isə 3,6 faiz artmışdır.

İlkin mənzil bazarında qiymətlər əvvəlki rüblə müqayisədə 0,2 faiz, əvvəlki ilin müvafiq rübünə nisbətən 1,0 faiz artmış, təkrar mənzil bazarında qiymətlər əvvəlki rüblə müqayisədə eyni səviyyədə qalmış, əvvəlki ilin müvafiq rübü ilə müqayisədə isə 3,6 faiz artmışdır.

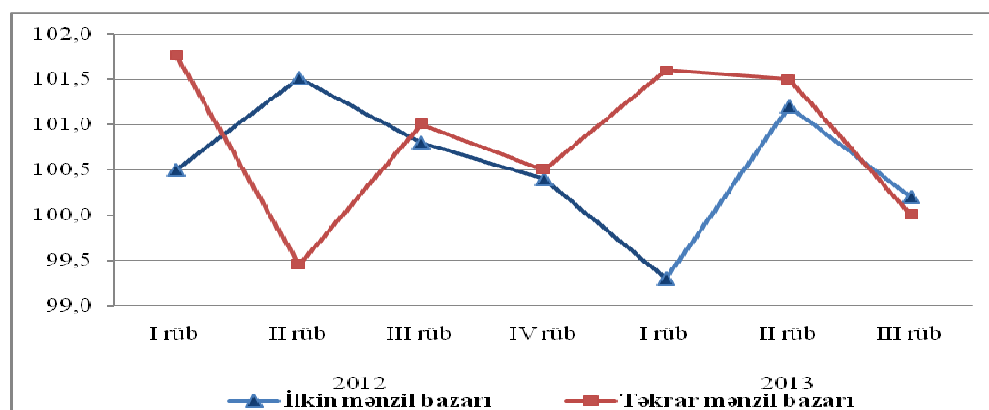
(faizlə)

	2013-cü ilin III rübü 2013-cü ilin II rübünə nisbətən	2013-cü ilin III rübü 2012-ci ilin III rübünə nisbətən
Mənzil bazarında qiymət indeksi	100,0	103,6
o cümlədən:		
İlkin mənzil bazarında qiymət indeksi	100,2	101,0
o cümlədən:		
birtipli mənzillər	99,9	100,8
yaxşı layihələndirilmiş mənzillər	100,5	102,7
elit mənzillər	100,0	100,6

...ardı

	2013-cü ilin III rübü 2013-cü ilin II rübünə nisbətən	2013-cü ilin III rübü 2012-ci ilin III rübünə nisbətən
Təkrar mənzil bazarında qiymət indeksi	100,0	103,6
o cümlədən:		
aşağı keyfiyyətli mənzillər	100,8	104,9
birtipli mənzillər	100,6	105,2
yaxşı layihələndirilmiş mənzillər	100,3	103,6
elit mənzillər	99,0	100,7

Mənzil bazarında qiymətlərin dəyişməsi

İdxal və ixrac olunan malların qiymətləri

Respublikaya idxal olunan malların qiymət indeksi 2013-cü ilin avqust ayında əvvəlki aya nisbətən 100,1 faiz, MDB ölkələrindən idxal olunan mallar üzrə 99,6 faiz, digər ölkələrdən idxal olunan mallar üzrə isə 100,2 faiz təşkil etmişdir.

Təsnif edilmiş emal mərhələləri üzrə idxal edilmiş investisiya mallarının qiymətləri 0,5 faiz, istehlak mallarının qiymətləri 0,1 faiz ucuzlaşmış, aralıq məhsulların qiymətləri 0,1 faiz bahalaşmışdır. Digər malların qiymətləri isə dəyişməz olaraq qalmışdır.

REAL SEKTOR

İdxal olunan malların məcmu və qruplar üzrə indeksləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

(faizlə)

	2013-cü ilin avqust ayı 2013-cü ilin iyul ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-avqust ayları 2012-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən
Bütün mallar üzrə	100,1	101,7
Emal mərhələləri üzrə		
İnvestisiya malları	99,5	100,9
Aralıq məhsullar	100,1	102,3
o cümlədən:		
energetika məhsulları	100,1	98,5
digər aralıq məhsullar	100,1	102,3
İstehlak malları	99,9	100,2
o cümlədən:		
qısa müddət üçün nəzərdə tutulan istehlak malları	99,8	101,4
uzun müddət üçün nəzərdə tutulan istehlak malları	100,0	98,7
ikili istifadə xüsusiyyətli mallar	100,7	101,1
Digər mallar	100,0	101,2

Respublikadan ixrac olunan malların qiymət indeksi 2013-cü ilin avqust ayında əvvəlki aya nisbətən 102,6 faiz, MDB ölkələrinə ixrac olunan mallar üzrə 99,6 faiz, digər ölkələrə ixrac olunan mallar üzrə isə 102,8 faiz təşkil etmişdir.

Emal mərhələləri üzrə ixrac olunan istehlak mallarının qiymətləri 0,6 faiz ucuzlaşmış, aralıq məhsulların qiymətləri 0,6 faiz bahalaşmış, investisiya mallarının və digər malların qiymətləri isə dəyişməz olaraq qalmışdır.

İxrac olunan malların məcmu və qruplar üzrə indeksləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

REAL SEKTOR

(faizlə)

	2013-cü ilin avqust ayı 2013-cü ilin iyul ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-avqust ayları 2012-ci ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən
Bütün mallar üzrə	102,6	94,4
o cümlədən:		
Neft və neft məhsulları daxil olmadan	101,3	100,1
Emal mərhələləri üzrə		
İnvestisiya malları	100,0	99,5
Aralıq məhsullar	100,6	92,9
o cümlədən:		
energetika məhsulları	98,4	90,9
digər aralıq məhsullar	102,8	99,2
İstehlak malları	99,4	99,6
o cümlədən:		
qısa müddət üçün nəzərdə tutulan istehlak malları	99,2	99,0
uzun müddət üçün nəzərdə tutulan istehlak malları	100,0	105,7
ikili istifadə xüsusiyyətli mallar	110,9	113,4
Digər mallar	100,0	97,5

**2013-cü ilin avqust ayında ayrı-ayrı qruplar üzrə idxal və
ixrac olunan malların qiymət indekslərinin dəyişməsi**
(faizlə)

	İdxal		İxrac	
	2013-cü ilin avqust ayı 2013-cü ilin iyul ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-avqust ayları 2012-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən	2013-cü ilin avqust ayı 2013-cü ilin iyul ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-avqust ayları 2012-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən
Diri heyvanlar və heyvan mənşəli məhsullar	99,3	99,5	99,8	90,6
MDB ölkələri	97,7	99,7	100,0	90,0
Digər ölkələr	99,9	99,6	99,8	90,3
Bitki mənşəli məhsullar	98,6	98,0	99,2	111,5
MDB ölkələri	98,3	96,5	99,1	113,2
Digər ölkələr	99,7	102,6	100,5	99,0
Heyvan və ya bitki mənşəli piylər və yağlar	101,1	107,4	95,9	87,8
MDB ölkələri	102,5	113,2	97,9	84,8
Digər ölkələr	100,0	101,5	95,8	99,5
Hazır ərzaq məhsulları, spirtli və spirtsiz içkilər, sirkə, tütün	100,3	103,2	99,2	91,6
MDB ölkələri	99,0	103,7	99,0	101,7
Digər ölkələr	101,6	102,3	99,3	85,4
Mineral məhsullar	100,1	102,5	102,6	94,0
MDB ölkələri	100,5	105,6	99,3	100,4
Digər ölkələr	99,8	101,0	102,8	93,7
Kimya sənayesi məhsulları	99,6	99,9	102,5	98,9
MDB ölkələri	99,2	94,8	102,8	97,5
Digər ölkələr	99,7	101,5	101,2	103,6
Plastik kütlələr, kauçuk, rezin, onlardan hazırlanan məhsullar	99,5	104,4	100,2	104,7
MDB ölkələri	100,0	116,6	99,9	107,5

REAL SEKTOR

...ardı...

	İdxal		İxrac	
	2013-cü ilin avqust ayı 2013-cü ilin iyul ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-avqust ayları 2012-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən	2013-cü ilin avqust ayı 2013-cü ilin iyul ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-avqust ayları 2012-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən
Digər ölkələr	99,4	102,6	100,2	103,8
Emal olunmamış gön aşılانmış dəri, təbii xəz, onlardan hazırlanan məmulatlar	100,6	104,1	108,0	112,0
MDB ölkələri	100,0	99,8	100,0	100,0
Digər ölkələr	100,6	104,2	108,1	112,1
Oduncaq, mantar və onlardan hazırlanan məmulatlar, hörmə məhsulları	101,5	115,5	100,8	88,7
MDB ölkələri	101,8	117,6	108,9	92,0
Digər ölkələr	100,4	105,6	100,0	87,7
Oduncaqdan hazırlanan kütlə, kağız və karton, onlardan hazırlanan məmulatlar	101,7	100,6	100,0	101,1
MDB ölkələri	102,9	98,7	99,6	108,6
Digər ölkələr	101,0	102,1	100,0	98,7
Toxuculuq materialları və məmulatları	99,6	103,2	102,0	109,7
MDB ölkələri	100,0	103,8	102,7	111,0
Digər ölkələr	99,6	103,1	100,1	102,4
Ayaqqabı, baş geyimləri, çətilər, çəliklər, lələklər, süni güllər	102,6	98,6	106,0	96,4
MDB ölkələri	99,5	80,1	106,2	96,3
Digər ölkələr	102,9	99,5	100,0	99,0
Daş, gips, sement, asbest, slyuda, keramika və şüşə məmulatları	101,2	100,5	100,5	98,7

REAL SEKTOR

...ardı...

	İdxal		İxrac	
	2013-cü ilin avqust ayı 2013-cü ilin iyul ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-avqust ayları 2012-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən	2013-cü ilin avqust ayı 2013-cü ilin iyul ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-avqust ayları 2012-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən
MDB ölkələri	99,9	98,8	100,6	98,1
Digər ölkələr	101,7	101,2	100,0	104,5
Mirvari, qiymətli daşlar və metallar, onlardan hazırlanan məmulatlar	98,3	94,7	143,9	90,2
MDB ölkələri	100,0	109,6	100,0	148,1
Digər ölkələr	98,3	94,6	143,9	90,2
Azqiymətli metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar	99,5	102,9	98,6	103,0
MDB ölkələri	99,0	103,7	100,6	99,6
Digər ölkələr	99,8	102,1	98,0	103,0
Məşinlər, mexanizmlər, elektrotexniki avadanlıqlar, aparatura	100,2	101,6	99,6	96,5
MDB ölkələri	99,9	104,9	99,5	96,2
Digər ölkələr	100,2	101,1	99,8	97,5
Quru nəqliyyat vasitələri, uçan aparatlar, üzən nəqliyyat vasitələri	100,6	98,8	100,0	100,2
MDB ölkələri	100,0	101,6	100,0	99,7
Digər ölkələr	100,6	98,4	100,0	100,0
Optik, fotoqrafik, ölçü, nəzarət, tibbi alət və aparatlar, saatlar, musiqi alətləri	100,0	102,4	97,3	99,1
MDB ölkələri	99,7	101,2	96,0	99,4
Digər ölkələr	100,0	102,5	99,9	99,2

REAL SEKTOR

...sonu

	İdxal		İxrac	
	2013-cü ilin avqust ayı 2013-cü ilin iyul ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-avqust ayları 2012-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən	2013-cü ilin avqust ayı 2013-cü ilin iyul ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-avqust ayları 2012-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən
Müxtəlif sənaye malları	100,3	103,1	100,1	113,2
MDB ölkələri	106,7	105,7	100,3	115,1
Digər ölkələr	99,9	102,9	100,0	100,1
İncəsənət əsərləri, kolleksiya əşyaları və antikvariat	100,0	100,5	100,0	97,5
MDB ölkələri	100,0	100,0	100,0	100,0
Digər ölkələr	100,0	100,5	100,0	97,2

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi məlumatlara görə, 2013-cü il sentyabr ayının 1-i vəziyyətinə ölkə iqtisadiyyatında istifadə olunan yerli kreditlərin həcmi 14,5 milyard manat olmuş, kredit qoyuluşunun 34,6 faizi dövlət, 62,7 faizi özəl banklar, 2,7 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatları tərəfindən həyata keçirilmişdir. Verilmiş kreditlərin 76,9 faizini uzunmüddətli kreditlər təşkil etmiş, 5,3 faizinin ödənilmə vaxtı keçmişdir.

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2013-cü il sentyabrın 1-i vəziyyətinə, milyon manat
Kredit qoyuluşları – cəmi	14455,1
ondan:	
- qısamüddətli	3342,4
- uzunmüddətli	11112,7
Ödənilmə vaxtı keçmiş kreditlər	764,8
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, %-lə	5,3

Məşğulluq və işsizlik

2013-cü il oktyabrın 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhalinin sayı 4742,5 min nəfər olmuş, onlardan 4504,4 min nəfərini iqtisadi əmək fəaliyyəti ilə məşğul olan əhali təşkil etmişdir.

Cari il sentyabrın 1-i vəziyyətinə muzzdla işləyənlərin sayı 1491,9 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət bölməsində 894,2 min nəfər, qeyri-dövlət bölməsində isə 597,7 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft sektorunda 37,5 min nəfər, qeyri-neft sektorunda isə 1454,4 min nəfər çalışmışdır. Muzzdla işləyənlərin tərkibində qeyri-kənd təsərrüfatı sahəsində əmək fəaliyyəti ilə məşğul olanlar 1449,6 min nəfər təşkil etmişdir.

Müəssisə və təşkilatlarda muzzdla çalışan işçilərin 22,1 faizi məhsul istehsalı sahələrində, onlardan 7,0 faizi tikintidə, 6,2 faizi emal sənayesində, 2,9 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahəsində, 2,5 faizi mədəncixarma sənayesində, 2,1 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahəsində, 1,4 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sahəsində məşğul olmuşlar.

Xidmət sahəsində çalışanların 22,8 faizi təhsil, 18,8 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,8 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 6,6 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 4,9 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,8 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət, 3,7 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 1,8 faizi informasiya və rabitə, 1,8 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,6 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 1,4 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,1 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi və 0,8 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar sahələrində cəmlənmişdir.

2013-cü il oktyabrın 1-i vəziyyətinə məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən ölkə üzrə rəsmi işsiz statusu verilmiş şəxslərin sayı 36,9 min nəfər olmuş, onların 41,4 faizini qadınlar təşkil etmişdir. İşsizliyə görə müavinətin orta məbləği 259,5 manat olmuşdur.

REAL SEKTOR

2013-cü il oktyabr ayının 1-i vəziyyətinə məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən işsiz statusu verilmiş şəxslərin və işsizlik müavinəti alanların sayı ölkənin iqtisadi rayonları üzrə aşağıdakı kimi səciyyələnir:

		nəfər
	İşsiz statusuna malik olanlar	onlardan işsizliyə görə müavinət alanlar
Ölkə üzrə – cəmi	36 885	975*
Bakı şəhəri – cəmi	13 425	289
Abşeron iqtisadi rayonu – cəmi	1 562	152
o cümlədən:		
Xızı rayonu	97	4
Abşeron rayonu	298	17
Sumqayıt şəhəri	1 167	131
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu – cəmi	2 382	93
o cümlədən:		
Gəncə şəhəri	589	35
Qazax rayonu	729	-
Ağstafa rayonu	110	2
Tovuz rayonu	137	15
Şəmkir rayonu	381	16
Gədəbəy rayonu	190	11
Daşkəsən rayonu	5	2
Samux rayonu	23	3
Göygöl rayonu	101	7
Goranboy rayonu	69	1
Naftalan şəhəri	48	1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu – cəmi	1 185	63
o cümlədən:		
Balakən rayonu	232	-
Zaqatala rayonu	62	4
Qax rayonu	368	13
Şəki rayonu	264	19
Oğuz rayonu	52	10
Qəbələ rayonu	207	17
Lənkəran iqtisadi rayonu – cəmi	1 080	58
o cümlədən:		
Astara rayonu	112	3
Lənkəran rayonu	376	36

REAL SEKTOR

	İşsiz statusuna malik olanlar	...ardı... onlardan işsizliyə görə müavinət alanlar
Lerik rayonu	50	1
Yardımlı rayonu	182	3
Masallı rayonu	109	6
Cəlilabad rayonu	251	9
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu – cəmi	1 150	50
o cümlədən:		
Qusar rayonu	377	7
Xaçmaz rayonu	80	9
Quba rayonu	430	18
Şabran rayonu	159	9
Siyəzən rayonu	104	7
Aran iqtisadi rayonu – cəmi	10 056	181
o cümlədən:		
Göyçay rayonu	465	14
Beyləqan rayonu	93	3
Ağcabədi rayonu	385	15
Bərdə rayonu	3 263	12
Neftçala rayonu	233	-
Biləsuvar rayonu	570	19
Salyan rayonu	136	7
Yevlax rayonu	601	4
Mingəçevir şəhəri	1 612	15
Ağdaş rayonu	36	4
Ucar rayonu	35	9
Zərdab rayonu	35	5
Kürdəmir rayonu	474	14
İmişli rayonu	389	5
Saatlı rayonu	25	5
Sabirabad rayonu	476	16
Hacıqabul rayonu	508	5
Şirvan şəhəri	720	29
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu – cəmi	3 592	45
o cümlədən:		
Cəbrayıl rayonu	238	3
Füzuli rayonu	599	3
Ağdam rayonu	1 928	20
Tərtər rayonu	589	11
Xocalı rayonu	110	1
Şuşa rayonu	41	2
Xocavənd rayonu	87	5

REAL SEKTOR

	İşsiz statusuna malik olanlar	... sonu onlardan işsizliyə görə müavinət alanlar
Xankəndi şəhəri	-	-
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu – cəmi	1 446	9
o cümlədən:		
Kəlbəcər rayonu	940	2
Laçın rayonu	192	2
Qubadlı rayonu	209	3
Zəngilan rayonu	105	2
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu – cəmi	1 007	35
o cümlədən:		
Qobustan rayonu	97	2
İsmayilli rayonu	388	4
Ağsu rayonu	301	3
Şamaxı rayonu	221	26
Naxçıvan iqtisadi rayonu – cəmi	-	-
o cümlədən:		
Naxçıvan şəhəri	-	-
Sədərək rayonu	-	-
Şərur rayonu	-	-
Babək rayonu	-	-
Şahbuz rayonu	-	-
Culfa rayonu	-	-
Ordubad rayonu	-	-
Kəngərli rayonu	-	-

* “Məşğulluq haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2 iyul 2001-ci il tarixli Qanununa əsasən işsizlik statusuna malik olan şəxslərdən bir qismi işsizlik müavinəti almışlar (müavinətin ödənilməsi müddəti Qanunda nəzərdə tutulmuş hallardan başqa 12 aylıq dövr ərzində 26 təqvim həftəsindən çox ola bilməz).

Dövlət büdcəsi

2013-cü ilin yanvar-avqust aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 17,3 faiz artaraq 12890,1 milyon manata çatmış, xərcləri isə 11623,2 milyon manat təşkil edərək 19,5 faiz artmışdır. Büdcənin profisiti 1266,9 milyon manat və ya ümumi daxili məhsulun 3,4 faizi səviyyəsində olmuşdur.

Büdcə gəlirlərinin 13,4 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisindən, 13,3 faizi əlavə dəyər vergisindən, 4,2 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisindən, 3,1 faizi aksiz vergisindən, 3,4 faizi xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilərdən, 2,2 faizi digər vergilərdən daxil olmuş, 60,4 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Büdcə vəsaitlərinin 5305,8 milyon manatı (45,6 faizi) iqtisadiyyatın inkişaf etdirilməsinə, 1184,9 milyon manatı (10,2 faizi) əhəlinin sosial müdafiəsi və sosial təminatına, 1174,5 milyon manatı (10,1 faizi) isə təhsil və səhiyyənin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

Xarici ticarət

2013-cü ilin yanvar-avqust aylarında Azərbaycanda fəaliyyət göstərən hüquqi və fiziki şəxslər dünyanın 144 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları aparmış, 97 ölkəyə əmtəə ixrac olunmuş, 135 ölkədən idxal olunmuşdur.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən 2013-cü ilin yanvar-avqust ayları ərzində xarici ölkələrlə 23,1 milyard ABŞ dolları məbləğində ticarət, o cümlədən 7,1 milyard dollarlıq idxal və 16,0 milyard dollarlıq ixrac əməliyyatları aparılmış, 8822,0 milyon dollarlıq müsbət saldo yaranmışdır. Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən əmtəə mübadiləsinin dəyəri müqayisəli qiymətlərlə 9,8 faiz, o cümlədən ixracın həcmi 6,8 faiz, idxalın həcmi isə 16,6 faiz artmışdır. Ticarət əlaqələrinin 88,8 faizi və ya 20,5 milyard dolları MDB üzvü dövlətləri istisna olmaqla digər dövlətlərlə, o cümlədən 42,9 faizi və ya 9,9 milyard dolları Avropa İttifaqı ölkələri ilə, 11,2 faizi, yaxud 2,6 milyard dolları MDB üzvü dövlətləri ilə həyata keçirilmiş və bu ölkə qrupları ilə ticarət dövriyyəsinin fiziki həcmi müvafiq olaraq 9,6 faiz və 14,6 faiz artmışdır. Xarici ticarət dövriyyəsi iştirakçılarının 28-i Amerika, 49-u Avropa, 38-i Asiya və s. ölkələridir.

MDB üzvü dövlətləri istisna olmaqla digər dövlətlərə ixrac olunmuş malların dəyəri müqayisəli qiymətlərlə 6,4 faiz artmış və 15,1 milyard dollar həcmində məhsul göndərilmişdir. MDB üzvü dövlətlərə ixrac olunmuş malların həcmi də 20,2 faiz artaraq 872,2 milyon dollar təşkil etmişdir. İxracın 5,5 faizi MDB üzvü dövlətləri ilə, 46,8 faizi və ya 7470,9 milyon dolları Avropa İttifaqı ölkələri ilə, qalan 47,7 faizi və ya 7611,6 milyon dolları isə digər dövlətlərlə həyata keçirilmişdir.

2013-cü ilin yanvar-avqust aylarında ölkəmizə idxal olunmuş malların 5408,1 milyon dollarlığı MDB üzvü dövlətləri istisna olmaqla digər ölkələrdən daxil olmuşdur. İdxalın 24,2 faizi və ya 1724,6 milyon dolları MDB üzvü dövlətlərinin, 34,1 faizi və ya 2435,8 milyon dolları Avropa İttifaqı ölkələrinin,

qalan 41,7 faizi və ya 2972,3 milyon dolları isə digər dövlətlərin hesabına formalaşmışdır.

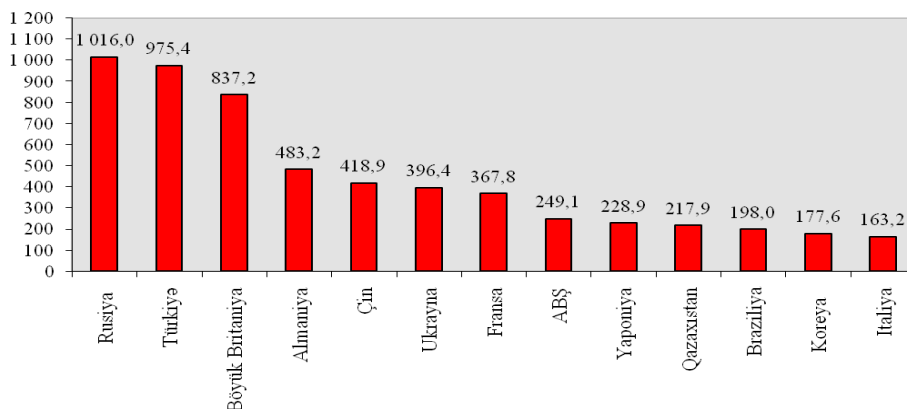
Qeyri-neft məhsullarının 1148,5 milyon dollar dəyərində ixracı 2012-ci ilin yanvar-avqust aylarının səviyyəsini 12,3 faiz üstələmişdir. Adambaşına düşən qeyri-neft məhsullarının ixracı 12,2 dollar artaraq 123,4 dollara bərabər olmuşdur.

Xarici ticarət dövriyyəsinin beşdə dörd hissəsindən çoxu (83,1 faizi) İtaliya, İndoneziya, Rusiya, Almaniya, Tailand, Türkiyə, Fransa, Böyük Britaniya, Amerika Birləşmiş Ştatları, İsrail, Hindistan, Yunanıstan, Tayvan (Çinin əyaləti), Çin, Ukrayna, Gürcüstan və Portuqaliya dövlətlərinin hesabına formalaşmışdır.

Mal mübadiləsinin 88,7 faizi, o cümlədən ixracın 94,7 faizi və idxalın 75,4 faizi sərbəst dönerli valyuta ilə hesablaşmalar əməliyyat növü ilə həyata keçirilmiş və bu hesablaşmaların həcmi 2012-ci ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə 2,9 faiz artmışdır.

Ölkəmizə idxal olunmuş malların ümumi həcmi 14,2 faizi Rusiyanın, 13,7 faizi Türkiyənin, 11,7 faizi Böyük Britaniyanın, 6,8 faizi Almaniyanın, 5,9 faizi Çinin, 5,6 faizi Ukraynanın, 5,2 faizi Fransanın, 3,5 faizi Amerika Birləşmiş Ştatlarının, 3,2 faizi Yaponiyanın, 3,1 faizi Qazaxıstanın, 2,8 faizi Braziliyanın, 2,5 faizi Koreyanın, 2,3 faizi İtaliyanın, 2,0 faizi İranın, 1,6 faizi İsveçrənin, 1,4 faizi Niderlandın, 1,3 faizi Gürcüstanın, 13,2 faizi isə digər ölkələrin payına düşür.

**2013-cü ilin yanvar-avqust aylarında idxalda
daha çox paya malik olan dövlətlər
(milyon ABŞ dolları ilə)**

İdxal olunmuş malların ümumi dəyərinin çox hissəsini bitki mənşəli məhsullar, hazır ərzaq məhsulları, spirtli və spirtsiz içkilər, sirkə, tütün, kimya sənayesi məhsulları, plastik kütlələr, kauçuk, rezin, onlardan hazırlanan məmulatlar, oduncaq, mantar və onlardan hazırlanan məmulatlar, hörmə məhsulları, mirvari, qiymətli və az qiymətli metallar və ondan hazırlanan məmulatlar, maşınlar, mexanizmlər, elektrotexniki avadanlıqlar və nəqliyyat vasitələri təşkil etmişdir.

Səkkiz ay ərzində 5727 çeşiddə mal idxal olunmuşdur. İdxalın ümumi həcmnin 54,0 faizini avtomobil, 25,6 faizini dəmiryolu, 16,1 faizini hava, 4,2 faizini dəniz nəqliyyatı vasitələri ilə gətirilmiş malların dəyəri təşkil etmişdir.

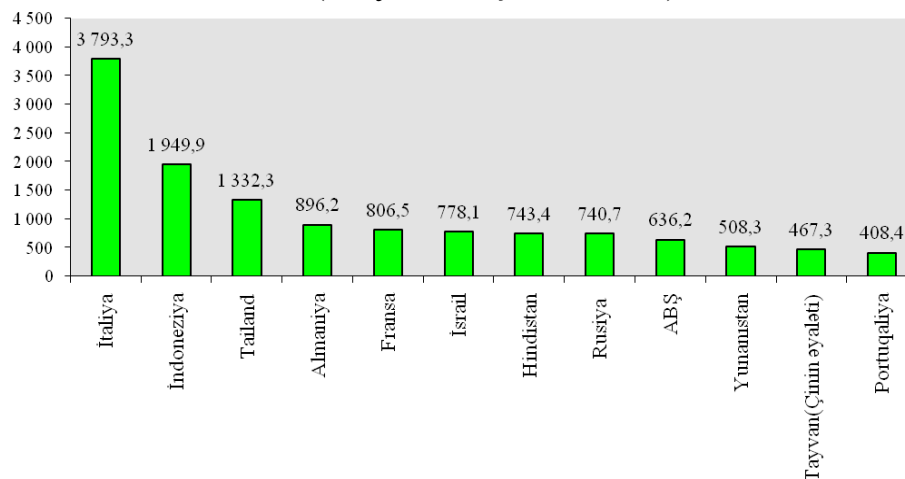
2012-ci ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə mal əti idxalı 18,8 faiz, kartof 2,3 dəfə, çay 0,8 faiz, buğda 23,1 faiz, sement klinkerləri və sement 35,3 faiz, mineral gübrələr 2,8 faiz, rezin şinlər 8,7 faiz, qara metallardan borular 27,8 faiz, mebel 1,0 faiz artmış, quş əti və əlavə ət məhsulları 78,8 faiz, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları 42,9 faiz, təzə tərəvəz 67,7 faiz, təzə meyvələr 79,8 faiz, bitki yağları 20,2 faiz, xam şəkər və şəkər 0,1 faiz, polietilen 44,0 faiz, polad prokatı 2,4 faiz, qara metallardan çubuqlar və armaturlar 10,4 faiz, məişət kondisionerləri 39,1 faiz, məişət soyuducuları 63,1 faiz,

paltaryuyan maşınlar 9,6 faiz, hesablama maşınları, blok və qurğuları 29,7 faiz, qara metallardan küncüklər və şvellerlərin idxalı isə 21,6 faiz azalmışdır.

2013-cü ilin yanvar-avqust aylarında ölkəyə 60924 ədəd minik avtomobili, 622 ədəd avtobus, 5060 ədəd yük avtomobili idxal olunmuşdur.

İxrac olunmuş malların 23,8 faizi İtaliyaya, 12,2 faizi İndoneziyaya, 8,4 faizi Taylanda, 5,6 faizi Almaniyaya, 5,1 faizi Fransaya, 4,9 faizi İsrailə, 4,7 faizi Hindistana, 4,6 faizi Rusiyaya, 4,0 faizi Amerika Birləşmiş Ştatlarına, 3,2 faizi Yunanıstana, 2,9 faizi Tayvana (Çinin əyaləti), 2,6 faizi Portuqaliyaya, 2,2 faizi Türkiyəyə, 2,0 faizi Gürcüstana, 1,9 faizi Böyük Britaniyaya, 1,6 faizi İraqa, 1,4 faizi Çexiyaya, qalan 8,9 faizi isə digər ölkələrə göndərilmişdir.

2013-cü ilin yanvar-avqust aylarında ixracda daha çox paya malik olan dövlətlər (milyon ABŞ dolları ilə)

Səkkiz ay ərzində 1750 çeşiddə mal ixrac olunmuşdur. İxrac olunmuş malların ümumi həcmnin 87,5 faizi boru kəməri və elektrik ötürücü xəttləri ilə nəqli etmə, 6,8 faizi dəmiryolu, 3,9 faizi avtomobil, 1,0 faizi dəniz, 0,8 faizi hava nəqliyyatı

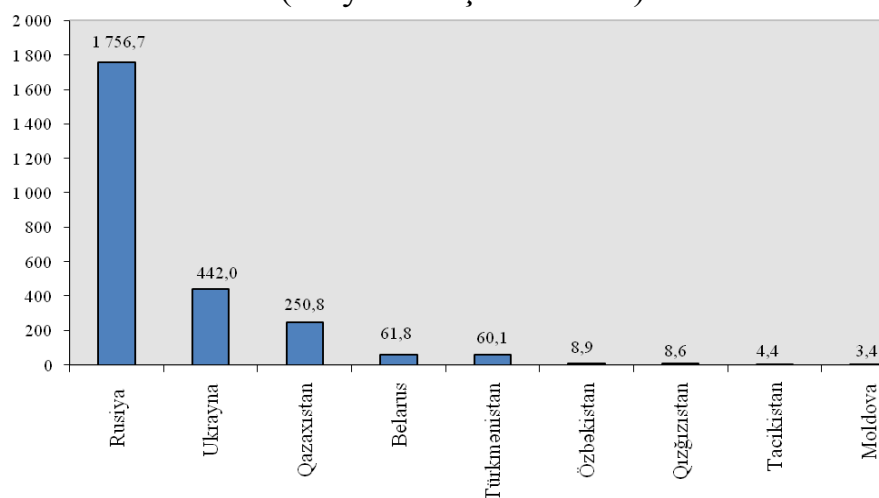
vasitələri ilə göndərilmiş malların dəyəri hesabına formalaşmışdır.

İxracın strukturunda mineral məhsullar, bitki mənşəli məhsullar, heyvan və ya bitki mənşəli piylər və yağlar, hazır ərzaq məhsulları, spirtli və spirtsiz içkilər, sirkə, tütün, az qiymətli metallar və ondan hazırlanan məmulatlar üstünlük təşkil etmişdir.

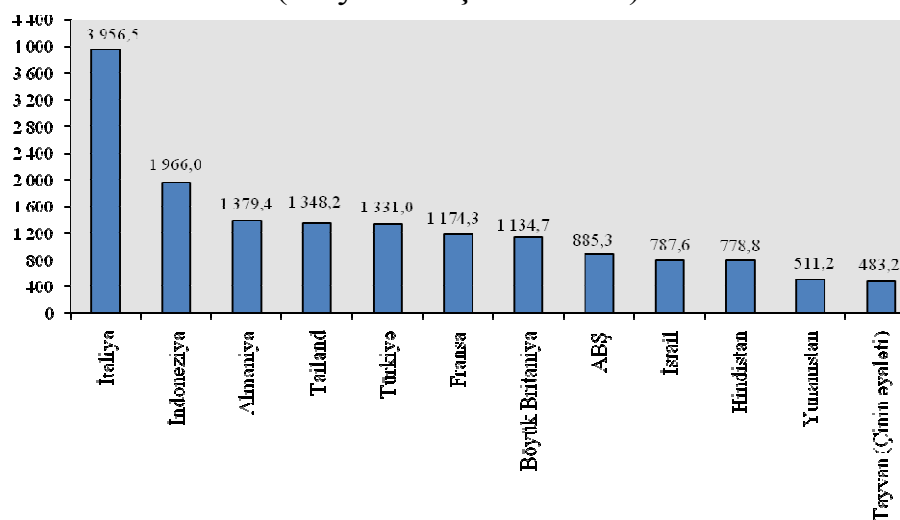
Əvvəlki ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə 2013-cü ilin yanvar-avqust aylarında xarici ölkələrə göndərilmiş məhsullardan təzə tərəvəz 16,4 faiz, çay 0,2 faiz, marqarin, digər qida üçün yararlı qarışıqlar 35,1 faiz, bitki yağları 25,0 faiz, şəkər 30,9 faiz, pambıq parça ipliyi 67,5 faiz, ağ neft 9,5 faiz, qazoyl 7,0 faiz, maye qaz 24,2 faiz, neft koksu 9,3 faiz, polietilen 1,8 faiz, qara metallardan borular 26,3 faiz artmış, təzə meyvə 30,5 faiz, kartof 8,4 faiz, pambıq lifi 34,4 faiz, sürtkü yağları 33,5 faiz, emal olunmamış alüminiumun ixracı isə 10,7 faiz azalmışdır.

İxrac olunmuş, lakin 2013-cü ilin yanvar-avqust aylarında məlumatları bəyan edilməmiş xam neft və təbii qazın həcmi də nəzərə alınmaqla, statistik məlumatlara əsasən xarici ticarət dövriyyəsinin həcmi 29,2 milyard ABŞ dollarına bərabər olmuş və 2012-ci ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə onun fiziki həcmi 4,3 faiz artmışdır. Ömtəə dövriyyəsinin ümumi həcmi 75,5 faizini, yaxud 22,0 milyard dollarını ölkədən ixrac olunmuş mallar təşkil etmişdir. Xarici ticarət dövriyyəsinin 26,6 milyard dolları, yaxud 91,1 faizi, o cümlədən ixracın 21,2 milyard dolları (96,0 faizi) MDB üzvü dövlətləri istisna olmaqla digər dövlətlərin payına düşmüşdür. Bu ölkələrlə ticarət dövriyyəsinin fiziki həcmi 3,7 faiz artmışdır.

2013-cü ilin yanvar-avqust aylarında MDB ölkələri ilə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları ilə)

2013-cü ilin yanvar-avqust aylarında MDB-yə üzv ölkələr istisna olmaqla bəzi digər dövlətlərlə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları ilə)

2013-cü ilin yanvar-avqust aylarında ölkəmizə 16,1 milyon dollarlıq humanitar və texniki yardım şəklində müxtəlif mallar gətirilmişdir.

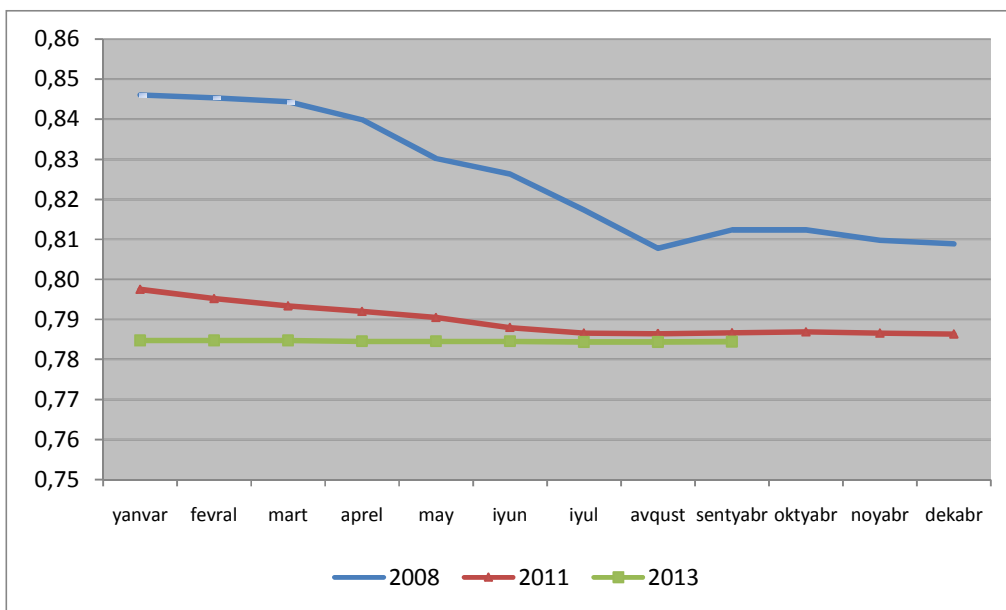
Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

2013-cü il sentyabr ayının 1-nə əhalinin banklardakı əmanətlərinin qalığı 6090,4 milyon manat təşkil edərək əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 36,5 faiz artmışdır.

Əmanətlərin 3686,3 milyon manatı və ya 60,5 faizi milli, 2404,1 milyon manatlıq ekvivalenti xarici valyuta şəklində qoyulmuş və əvvəlki ildəkinə nisbətən müvafiq olaraq 45,6 və 24,5 faiz artmışdır.

2013-cü ilin sentyabr ayında manatın 1 ABŞ dollarına orta məzənnəsi 0,78 manat, 100 Rus rubluna 2,41 manat, 1 Avroya 1,05 manat, ilin əvvəlindən isə müvafiq olaraq 0,78 manat, 2,48 manat və 1,03 manat təşkil etmişdir.

Manatın 1 ABŞ dollarına məzənnəsinin dəyişməsi

Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası

2013-cü il yanvarın 1-i vəziyyəti ilə müqayisədə 2013-cü il yanvar-sentyabr ayları ərzində müəssisə və təşkilatların sayı 5,9 faiz artaraq 83590 olmuşdur.

Artım əsasən iqtisadiyyatın “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, “Təhsil”, “İnformasiya və rabitə”, “Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar”, “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” bölmələrində daha nəzərəcarpacaq dərəcədə olmuşdur.

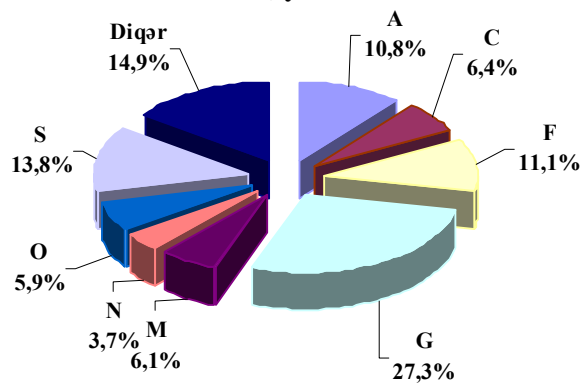
hərflər işarəsi	Fəaliyyət növünün adı	01.10.2013-cü il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	Ümumi sayə görə, faizlə	01.01.2013-cü il vəziyyətinə olan müəssisə və təşkilatların sayına görə, faizlə
	CƏMI	83590	100,0	105,9
A	o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	9004	10,8	100,2
B	Mədənçıxarma sənayesi	725	0,9	101,8
C	Emal sənayesi	5334	6,4	103,9
D	Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	292	0,3	105,8
E	Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	439	0,5	104,8
F	Tikinti	9266	11,1	103,7
G	Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	22795	27,3	105,9
H	Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1683	2,0	104,0
I	Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1076	1,3	105,2
J	İnformasiya və rabitə	1857	2,2	110,5
K	Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1419	1,7	103,1
L	Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	870	1,0	109,8
M	Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	5073	6,1	108,6
N	İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	3070	3,7	104,2
O	Dövlət idarəetməsi və müdafiə, sosial təminat	4902	5,9	100,9

...ardı

hərflər işarəsi	Fəaliyyət növünün adı	01.10.2013-cü il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	Ümumi sayə görə, faizlə	01.01.2013-cü il vəziyyətinə olan müəssisə və təşkilatların sayına görə, faizlə
P	Təhsil	1363	1,6	112,4
Q	Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1406	1,7	105,2
R	İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1363	1,6	104,7
S	Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	11570	13,8	114,8
U	Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	83	0,1	101,2

“Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, “Tikinti”, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” və “Emal sənayesi” bölmələrində müəssisə və təşkilatların Dövlət registrindəki xüsusi çəkisi daha yüksək olmuşdur.

Fəaliyyət növləri üzrə müəssisə və təşkilatların sayının strukturu, yekuna nisbətən

2013-cü il yanvar-sentyabr ayları ərzində Statistik vahidlərin Dövlət registrində qeydiyyatda olan müəssisə və təşkilatların iqtisadi fəaliyyət üzrə mülkiyyət növlərinə görə bölgüsü aşağıdakı kimi olmuşdur:

İNSTITUSIONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

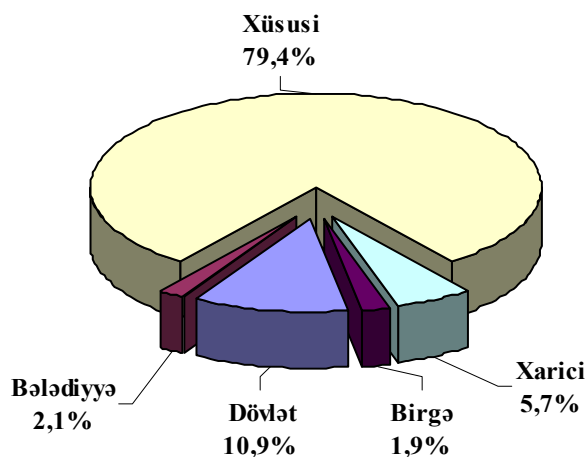
Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Cəmi	9174	10,9	1755	2,1	66356	79,4	4741	5,7	1564	1,9
o cüm-lədən:										
A	546	6,1	4	0,0	8364	92,9	39	0,4	51	0,6
B	35	4,8	0	0,0	535	73,8	130	17,9	25	3,5
C	311	5,8	3	0,1	4457	83,6	280	5,3	283	5,3
D	239	81,9	0	0,0	41	14,0	9	3,1	3	1,0
E	199	45,3	2	0,5	207	47,2	16	3,6	15	3,4
F	587	6,4	16	0,2	7694	83,0	744	8,0	215	2,3
G	864	3,8	0	0,0	20200	88,6	1308	5,7	423	1,9
H	251	14,9	1	0,1	1201	71,4	185	11,0	45	2,7
İ	47	4,4	0	0,0	882	82,0	105	9,8	42	3,9
J	216	11,6	0	0,0	1493	80,4	100	5,4	48	2,6
K	215	15,2	0	0,0	1081	76,2	71	5,0	52	3,7
L	100	11,5	0	0,0	711	81,7	44	5,1	15	1,7
M	644	12,7	2	0,0	3484	68,7	843	16,6	100	2,0
N	277	9,0	1	0,0	2564	83,5	165	5,4	63	2,1
O	3135	64,0	1717	35,0	45	0,9	3	0,1	2	0,0
P	526	38,6	0	0,0	754	55,3	69	5,1	14	1,0
Q	412	29,3	0	0,0	896	63,7	71	5,1	27	1,9
R	400	29,4	3	0,2	925	67,9	18	1,3	17	1,3
S	159	1,4	6	0,1	10820	93,5	461	3,9	124	1,1
U	1	1,2	0	0,0	2	2,4	80	96,4	0	0,0

Xüsusi mülkiyyətə malik olan müəssisə və təşkilatların əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (30,4%), “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” (16,3%), “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” (12,6%), “Tikinti”

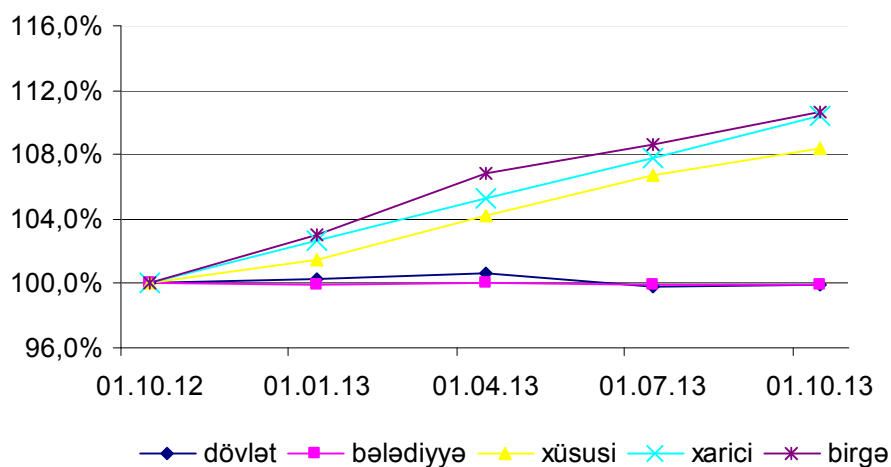
* Bələdiyyələr də bu bölməyə daxildir

(11,6%), “Emal sənayesi” (6,7%) və “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” (5,3%) bölmələrinin payına düşür.

Müəssisə və təşkilatların mülkiyyət növünə görə strukturu, yekuna nisbətən

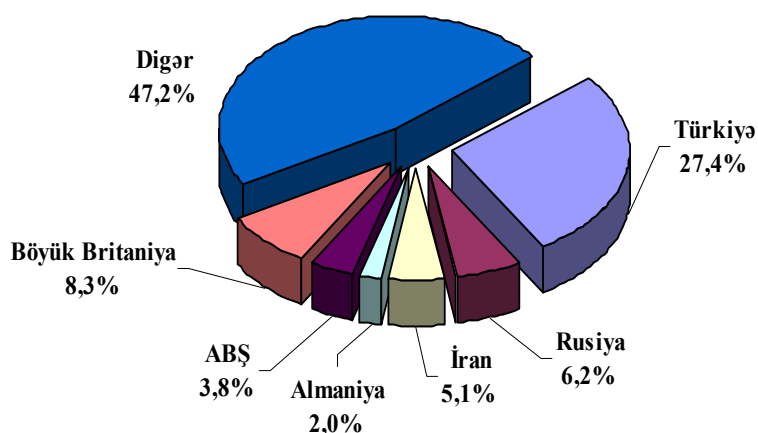

Mülkiyyət növlərinə görə müəssisə və təşkilatların sayının dəyişməsi, keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə

Keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə xarici investisiyalı, birgə və xüsusi müəssisələrin sayında nəzərəcarpacaq dərəcədə artım müşahidə olunur.

**100 faiz xarici investisiyalı və birgə müəssisələrin sayının
ölkələr üzrə strukturu, yekuna nisbətən**

Statistik vahidlərin Dövlət registrində qeydiyyatdan keçmiş tam xarici investisiyalı və birgə müəssisələr əsasən Türkiyə (27,4%), Böyük Britaniya (8,3%), Rusiya (6,2%), İran (5,1%), ABŞ (3,8%), Almaniya (2,0%) və digər ölkələrin (47,2%) sahibkarları tərəfindən yaradılmışdır.

2013-cü il yanvar-sentyabr ayları ərzində müəssisə və təşkilatların tərkibi aşağıdakı kimi olmuşdur:

Fəaliyyət növləri	01.10.2013-cü il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində yaranmış yeni müəssisə və təşkilatlar		2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatlar	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
CƏMİ	83590	5152	6,2	286	0,3
o cümlədən:					
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	9004	137	1,5	35	0,4
Mədənçıxarma sənayesi	725	19	2,6	7	1,0
Emal sənayesi	5334	256	4,8	20	0,4

Fəaliyyət növləri	01.10.2013-cü il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində yaranmış yeni müəssisə və təşkilatlar		2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatlar	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	292	4	1,4	0	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	439	17	3,9	3	0,7
Tikinti	9266	530	5,7	35	0,4
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	22795	1357	6,0	80	0,4
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1683	76	4,5	11	0,7
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1076	58	5,4	7	0,7
İnformasiya və rabitə	1857	176	9,5	8	0,4
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1419	67	4,7	0	0,0
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	870	48	5,5	0	0,0
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	5073	416	8,2	23	0,5
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	3070	143	4,7	7	0,2
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4902	55	1,1	1	0,0
Təhsil	1363	135	9,9	7	0,5
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1406	69	4,9	3	0,2
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1363	88	6,5	4	0,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	11570	1500	13,0	27	0,2
Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	83	1	1,2	0	0,0

2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların 28,0 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, hər birində 12,2 faiz olmaqla “Tikinti” və “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq”, 9,4 faizi “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, 8,0 faizi “Peşə elmi və texniki fəaliyyət”, 7,0 faizi “Emal sənayesi” və qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Bu dövrdə yeni yaranmış müəssisə və təşkilatların 29,1 faizi “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, 26,3 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 10,3 faizi “Tikinti”, 8,1 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 5,0 faizi “Emal sənayesi”, 3,4 faiz “İnformasiya və rabitə” və qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Yeni yaradılmış və ləğv edilmiş müəssisələrin sayının mülkiyyət növlərinə görə strukturu aşağıdakı məlumatlarla xarakterizə olunur.

Mülkiyyət növləri	01.10.2013-cü il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində yaranmış yeni müəssisə və təşkilatlar		2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatlar	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
CƏMİ	83590	5152	6,2	286	0,3
o cümlədən:					
Dövlət mülkiyyətli müəssisələr	9174	165	1,8	25	0,3
Bələdiyyə mülkiyyətli müəssisələr*	1755	3	0,2	0	0,0
Xüsusi mülkiyyətli müəssisələr	66356	4493	6,8	218	0,3
Xarici mülkiyyətli müəssisələr (100%-li xarici investisiyalı müəssisələr)	4741	388	8,2	37	0,8
Birgə müəssisələr	1564	103	6,6	6	0,4

* Bələdiyyələrin özləri də bu bölməyə daxil edilmişdir

2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatların 87,2 faizi xüsusi mülkiyyətli, 7,5 faizi tam xarici investisiyalı, 3,2 faizi dövlət mülkiyyətli, 2,0 faizi birgə, 0,1 faizi isə bələdiyyə mülkiyyətli müəssisələrin payına düşür.

Statistik vahidlərin Dövlət registrinin tərkibinin dəyişməsi iqtisadi rayonlar üzrə aşağıdakı kimi olmuşdur.

	01.10.2013-cü il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində yaranmış yeni müəssisə və təşkilatlar		2013-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatlar	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
CƏMİ	83590	5152	6,2	286	0,3
Bakı	44588	2860	6,4	179	0,4
İqtisadi rayonlar:					
Abşeron iqtisadi rayonu	5221	393	7,5	19	0,4
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	5862	395	6,7	25	0,4
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	3504	190	5,4	11	0,3
Lənkəran iqtisadi rayonu	4461	275	6,2	2	0,0
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	2492	141	5,7	12	0,5
Aran iqtisadi rayonu	11794	730	6,2	29	0,2
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	1818	64	3,5	1	0,1
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	595	4	0,7	0	0,0
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	1419	73	5,1	2	0,1
Naxçıvan iqtisadi rayonu	1836	27	1,5	6	4,9

Müəssisə və təşkilatların təxminən yarısı Bakıda (53,3 faizi) qeydiyyatdan keçmişdir. Hesabat dövründə yeni yaranmış müəssisə və təşkilatların 55,5 faizi Bakıda, 14,2 faizi Aran, 7,6 faizi Abşeron, 7,7 faizi Gəncə-Qazax, 5,3 faizi Lənkəran iqtisadi rayonlarında qeydiyyatda alınmışlar. Statistik vahidlərin yaradılması prosesi Abşeron (7,5%), Gəncə-Qazax

(6,7%), Lənkəran, Aran (hər birində 6,2%) iqtisadi rayonlarında və Bakı şəhərində (6,4%) daha fəal aparılmışdır.

Bu dövrdə Bakı şəhəri üzrə 179, Aran iqtisadi rayonu üzrə 29, Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu üzrə 25, Abşeron iqtisadi rayonu üzrə 19, Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu üzrə 12, Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu üzrə 11 və Naxçıvan iqtisadi rayonları üzrə 6 müəssisə ləğv edilərək Statistik vahidlərin Dövlət registrindən çıxarılmışdır.

2013-cü ilin oktyabrın 1-i vəziyyətinə ölkədə fəaliyyət göstərən kiçik müəssisələrin sayı və strukturu “Kiçik sahibkarlığa dövlət köməyi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu və “İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə kiçik sahibkarlıq subyektlərinin müəyyənləşdirilməsi meyarlarının hədləri”nin təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ilə müəyyənləşdirilmiş işçilərin sayı və illik dövriyyə meyarına görə aşağıdakı kimi olmuşdur.

Fəaliyyət növləri	01.10.2013-cü il vəziyyətinə kiçik müəssisə və təşkilatların sayı	Kiçik müəssisə və təşkilatların ümumi sayına görə, faizlə	Müəssisə və təşkilatların ümumi sayında kiçik müəssisələrin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	66891	100,0	80,0
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	8733	13,1	97,0
Mədənçıxarma sənayesi	656	1,0	90,5
Emal sənayesi	4962	7,4	93,0
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	120	0,2	41,1
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	330	0,5	75,2
Tikinti	8642	12,9	93,3
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	21867	32,7	95,9
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1294	1,9	76,9
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	918	1,4	85,3
İnformasiya və rabitə	1621	2,4	87,3

Fəaliyyət növləri	01.10.2013-cü il vəziyyətinə kiçik müəssisə və təşkilatların sayı	Kiçik müəssisə və təşkilatların ümumi sayına görə faizlə	...ardı
			Müəssisə və təşkilatların ümumi sayında kiçik müəssisələrin xüsusi çəkisi, faizlə
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	876	1,3	61,7
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	750	1,1	86,2
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	4461	6,7	87,9
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	2818	4,2	91,8
Təhsil	822	1,2	60,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	880	1,3	62,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1072	1,6	78,7
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	6069	9,1	52,5

Göründüyü kimi, 2013-cü ilin oktyabrın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə müəssisələrin ümumi sayının 80,0 faizini kiçik müəssisələr təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (32,7%), kənd təsərrüfatı (13,1%), tikinti (12,9%) və digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi (9,1) bölmələrində yaradılmışdır.

	01.10.2013-cü il vəziyyətinə kiçik müəssisə və təşkilatların sayı	Ümumi sayə görə %-lə
CƏMİ	66891	100,0
Bakı	37591	56,2
İqtisadi rayonlar:		
Abşeron iqtisadi rayonu	4527	6,8
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	4218	6,3
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	2569	3,8
Lənkəran iqtisadi rayonu	3596	5,4
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	1779	2,7
Aran iqtisadi rayonu	9174	13,7
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	1261	1,9
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	321	0,5
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	899	1,3
Naxçıvan iqtisadi rayonu	956	1,4

Kiçik müəssisələrin 56,2 faizi Bakıda, 13,7 faizi Aran, 6,8 faizi Abşeron, 6,3 faizi Gəncə-Qazax, 5,4 faizi Lənkəran, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Fərdi sahibkarların fəaliyyət növlərinə görə bölgüsü

2013-cü ilin oktyabrın 1-i vəziyyətinə hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün qeydiyyatdan keçmiş fərdi sahibkarların sayı 452 mindən çox olmuşdur.

Fəaliyyət növləri	01.10.2013-cü il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi sayə görə %-lə
CƏMİ	452576	100,0
o cümlədən:		
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	59813	13,2
Mədənçıxarma sənayesi	558	0,1
Emal sənayesi	12814	2,9
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	84	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	148	0,0
Tikinti	4106	0,9
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	176191	38,9
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	71938	15,9
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	24847	5,5
İnformasiya və rabitə	4907	1,1
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1273	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	7742	1,7
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	8057	1,8
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	2715	0,6
Təhsil	2091	0,5
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2198	0,5
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	5521	1,2
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	60742	13,4
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	6831	1,5

Hesabat dövründə fərdi sahibkarların çox hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (38,9%), “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı” (15,9%), “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” (13,4%) və “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” (13,2%) sahələrində qeydiyyatdan keçmişdir.

	01.10.2013-cü il vəziyyətinə sahibkarların sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	452576	100,0
Bakı	158913	35,1
İqtisadi rayonlar:		
Abşeron iqtisadi rayonu	25039	5,5
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	54629	12,1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	27661	6,1
Lənkəran iqtisadi rayonu	33407	7,4
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	24729	5,5
Aran iqtisadi rayonu	87733	19,4
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	10579	2,3
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	2087	0,5
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	12827	2,8
Naxçıvan iqtisadi rayonu	14972	3,3

Sahibkarlıqla məşğul olmaq niyyətində olan fərdi sahibkarların əsas hissəsi Bakıda (35,1%), Aran (19,4%), Gəncə-Qazax (12,1%) və Lənkəran (7,4%) iqtisadi rayonlarında qeydiyyata alınmışlar.

Fəaliyyət növləri üzrə fərdi sahibkarların gender bölgüsü aşağıdakı məlumatlarla səciyyələnir.

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	say	%	say	%
CƏMİ	372986	100,0	79590	100,0
o cümlədən:				
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	49148	13,2	10665	13,4
Mədənçıxarma sənayesi	531	0,1	27	0,0
Emal sənayesi	11156	3,0	1658	2,1
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	78	0,0	6	0,0

...ardı

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	say	%	say	%
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	134	0,0	14	0,0
Tikinti	4000	1,1	106	0,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	140839	37,8	35352	44,4
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	70954	19,0	984	1,2
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	21509	5,8	3338	4,2
İnformasiya və rabitə	4077	1,1	830	1,1
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	992	0,3	281	0,4
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	5249	1,4	2493	3,1
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	5527	1,5	2530	3,2
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	2155	0,6	560	0,7
Təhsil	800	0,2	1291	1,6
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1623	0,4	575	0,7
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	4967	1,3	554	0,7
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	44140	11,8	16602	20,9
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	5107	1,4	1724	2,2

Sahibkarlıqla məşğul olan fərdi sahibkarların 82,4 faizini kişilər, 17,6 faizini isə qadınlar təşkil etmişdir.

Qadınlar “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” fəaliyyət sahəsində fərdi sahibkarların 44,4 faizini, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”ndə 20,9 faizini, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq”da 13,4 faizini təşkil edir.

İqtisadi rayonlar üzrə fərdi sahibkarların gender bölgüsü

	Kişilər		Qadınlar	
	say	%	say	%
CƏMİ	372986	100,0	79590	100,0
Bakı	126584	33,9	32329	40,6
İqtisadi rayonlar:				
Abşeron iqtisadi rayonu	20653	5,5	4386	5,5
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	43139	11,6	11490	14,4
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	22361	6,0	5300	6,6
Lənkəran iqtisadi rayonu	29536	7,9	3871	4,9
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	20071	5,4	4658	5,8
Aran iqtisadi rayonu	74948	20,1	12785	16,1
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	9085	2,4	1494	1,9
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	1792	0,5	295	0,4
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	11424	3,1	1403	1,8
Naxçıvan iqtisadi rayonu	13393	3,6	1579	2,0

Sahibkar qadınların 40,6 faizi Bakıda, 16,1 faizi Aran, 14,4 faizi Gəncə-Qazax, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyatdan keçmişlər.

Fərdi sahibkarların cins tərkibinin regionlar üzrə bölgüsündən aydın olur ki, Bakıda (20,3%), habelə Gəncə-Qazax (21,0%) və Şəki-Zaqatala (19,2%) iqtisadi rayonlarında qadın sahibkarların payı ölkə üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

2013-cü il oktyabrın 1-i vəziyyətinə Statistik vahidlərin Dövlət registrinə daxil edilmiş, torpaq payı almış ailələrin sayı 850 mini keçmişdir ki, bu da ölkədə torpaq payı alanların 98,0 faizini təşkil edir. Dövlət registrinə daxil edilmiş ailə təsərrüfatlarının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü aşağıdakı kimi olmuşdur.

	01.10.2013-cü il vəziyyətinə ailə təsərrüfatlarının sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	850798	100,0
Bakı	0	0,0
İqtisadi rayonlar:		
Abşeron iqtisadi rayonu	7782	0,9
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	170767	20,1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	101150	11,9
Lənkəran iqtisadi rayonu	124957	14,7
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	80165	9,4
Aran iqtisadi rayonu	232195	27,3
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	19919	2,3
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	0	0,0
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	42915	5,1
Naxçıvan iqtisadi rayonu	70948	8,3

Əhalinin gəlirləri

2013-cü ilin doqquz ayında əhalinin hər nəfərinə düşən gəlirlər əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 6,2 faiz artaraq 2736,5 manat və ya ayda orta hesabla 304,1 manat təşkil etmişdir.

Bu dövr ərzində ölkə əhalisi tərəfindən əldə edilmiş 25,4 milyard manatlıq gəlirin 68,5 faizi son istehlak xərclərinə, 9,1 faizi vergilərin, sosial sığorta və üzvlük haqlarının, 1,7 faizi kreditlər üzrə faizlərin ödənilməsinə sərf edilmiş, 20,7 faizi isə yığırma yönəldilmişdir.

Əhalinin sərəncamda qalan gəlirləri 23,1 milyard manat təşkil edərək əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən 7,5 faiz artmışdır.

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2013-cü il yanvar- sentyabr aylarında faktiki	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə *)
Əhalinin nominal gəlirləri, mlyn. manat	25393,6	107,6
hər nəfərə, manat	2736,5	106,2
Sərəncamda qalan gəlirlər, mlyn. manat	23078,7	107,5
hər nəfərə, manat	2487,1	106,1

*) 2012-ci ilin göstəriciləri əldə olunmuş yeni məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir

Əmək haqqı

2013-cü ilin yanvar-avqust aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzzla çalışan işçilərin orta aylıq əmək haqqı əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 6,8 faiz artaraq 413,8 manat təşkil etmişdir. Əmək haqqı neft sektorunda 1556,4 manat, qeyri-neft sektorunda 383,6 manat, dövlət bölməsində 333,1 manat, özəl bölmədə 537,6 manat təşkil etmişdir.

Digər fəaliyyət növləri ilə müqayisədə mədənçıxarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyətində, informasiya və rabitədə, peşə, elmi və texniki fəaliyyət sahəsində, tikintidə, inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi sahəsində orta aylıq nominal əmək haqqı daha yüksək olmuşdur.

Bu dövrdə müəssisə və təşkilatlarda çalışan kənar əvəzçilərin orta aylıq əmək haqqı 302,1 manat və mülki-hüquqi xarakterli müqavilələr üzrə işləyənlərin orta aylıq əmək haqqı 323,1 manat təşkil etmişdir.

Demoqrafik vəziyyət

İlkin məlumatlara əsasən ölkə əhalisinin sayı cari il oktyabr ayının 1-i vəziyyətinə 9442,5 min nəfərə çataraq ilin əvvəlindən 86,0 min nəfər və ya 0,9 faiz artmışdır. Əhalinin 53,1 faizi şəhər, 46,9 faizi kənd sakinləridir, 49,7 faizini kişilər, 50,3 faizini qadınlar təşkil edir.

Əhalinin orta yaşı 32,6 yaş, doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu - 73,9 yaş, o cümlədən kişilərdə 71,3 yaş, qadınlarda 76,6 yaş təşkil edir.

Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

	Y a n v a r – s e n t y a b r					
	min			əhalinin hər 1000 nəfərinə ¹⁾		
	2013	2012	Artım (+,-)	2013	2012	2013-cü il 2012-ci ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	84,1	90,2	-6,1	12,0	13,2	90,9
Doğulanlar	125,0	131,2	-6,2	17,9	19,1	93,7
Ölənlər	40,9	41,0	-0,1	5,9	5,9	100,0
Nikahlar	62,0	55,8	6,2	8,9	8,1	109,9
Boşanmalar	8,7	8,2	0,5	1,2	1,2	100,0

¹⁾ Əmsallar il üçün hesablanmışdır

Cari ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkədə 125 min, gündə təxminən 458 körpə doğulmuş və əhalinin hər 1000 nəfərinə hesabı ilə doğum səviyyəsi 17,9 olmuşdur. Doğulanların 53,6 faizini oğlanlar, 46,4 faizini qızlar təşkil edir. Körpələrin 1456-sı əkiz, 30-u üçəm doğulmuşdur.

Ölkə əhalisinin təkrar istehsalı təmin olunaraq, uşaq doğmaq qabiliyyətinə malik olan qadınların bütün ömür boyu hər birinə orta hesabla 2,3 doğulmuş uşaq düşür.

2013-cü ilin 9 ayı ərzində ölkədə 40,9 min ölüm halı qeydə alınmış və 2012-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə hesabı ilə ölüm eyni səviyyədə (5,9) qalaraq dəyişməmişdir.

İlin əvvəlindən rəsmi orqanlar tərəfindən 62 min nikah və 8,7 min boşanma halları qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə hesabı ilə ötən ilə nisbətən nikahların sayı 8,1-dən 8,9-a qədər artmış, boşanmaların sayı isə eyni səviyyədə (1,2) qalaraq dəyişməmişdir.

Birinci nikaha daxil olanların orta yaş həddi oğlanlar arasında 27,6, qızlar arasında isə 23,7 yaş təşkil edir.

Cari ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində Daxili İşlər Nazirliyinin müvafiq qurumları tərəfindən Azərbaycana daimi yaşamaq üçün 2048 nəfər gələn və 173 nəfər ölkədən gedən qeydə alınmışdır.

**Azərbaycan Respublikası Dövlət
Statistika Komitəsinin sədri**

Arif Vəliyev